SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 32, П'ЯТНИЦЯ, 6 СЕРПНЯ 2010 РОКУ 1893 Vol. 117, No. 32, FRIDAY, AUGUST 6, 2010 $1.00

У Києві відбулась акція протесту проти підвищення ціни на газ



КИЇВ. – 3 серпня біля будівлі Кабінету міністрів України відбулась акція протесту проти підвищення урядом цін на газ і комунальні послуги для населення. На фото: Голова правління Київської міської організації Української народної партії Володимир Шовкошитний під час акції протесту. *Фото: УНІАН*

У справі про вбивство Г. Ґонґадзе допитано Володимира Литвина

КИЇВ. – У розслідуванні справи про вбивство Георгія Ґонґадзе 3 серпня відбулася процесуальна дія, яка може мати далекосяжні наслідки.

В будівлі Головного слідчого управління Генеральної прокуратури проведено очну ставку голови Верховної Ради Володимира Литвина зі звинуваченим у вбивстві Г. Ґонґадзе Олексієм Пукачем. На очній ставці був присутній керівник слідчої групи у справі Г. Ґонґадзе Олександер Харченко. Перед цим В. Литвин був окремо допитаний у приміщенні парляменту, щоб з'ясувати його позицію з тих питань, які порушувалися в ході очної ставки.

Слідчі дії вирішили перенести в законодавчий орган на прохання самого голови Верховної Ради. І В. Литвин, і О. Пукач в ході слідчих дій мали статус свідків.

Звинуваченим О. Пукач проходить по кримінальній справі, виділеній з великої справи в окреме провадження, і там досліджується безпосередньо його роля у вбивстві Г. Ґонґадзе. У прес-службі Генпрокуратури заявили, що не надаватимуть жодних даних про розслідування убивства Г. Ґонґадзе до передання справи до суду.

Генеральний прокурор Олександер Медведько на пресконференції заявив, що справа О. Пукача піде до суду вже в серпні, але оптимізму Генерального прокурора не поділяють слідчі.

Минулого тижня за їх поданням Верховний суд продовжив термін арешту О. Пукача до 8 жовтня. Зараз О. Пукач розпочав ознайомлення з матеріялами кримінальної справи, порушеної проти нього

(Закінчення на стор. 3)

Пластові у Торонто подарували приміщення вартістю 5 млн. дол.

ТОРОНТО. – Українсько-канадський фармацевт і підприємець Ераст Гуцуляк подарував місцевій Пластовій станиці приміщення вартістю 5 млн. дол.

Відомий українець-меценат, довголітній активний пластун та кілишній станичний вже давно хотів знайти вигідніше, відповідніше приміщення для пластунів у Торонто. Отож коли він довідався про виставлений на продаж церковний комплекс, зібрав потрібні інформації і почав переговори про купівлю. Відтак подарував пластовій станиці гроші на придбання цієї власности. Невдовзі Торонтська станиця розпочне збирати фонди для відновлення і пристосування посілости до специфічних потреб Пласту.

Коли станичний Пластової Станиці Андрій Геник-Березовський висловив глибоку вдячність меценатові за цей дар, Е. Гуцуляк сказав, що бажанням його і дружини Ярміли було „подарувати Пласту таке приміщення, яке б сприяло зростанню членства та різноманітності занять, щоб Пласт дістав сприятливі умови для дальшого розвитку".

Нове приміщення було закуплене від „United Church of Canada" і включає не тільки церковний будинок, але також приватну елементарну школу, садочок, спортивну залю і велику кухню.

Торонтський відділ Пласту був започаткований при кінці 1940-их років, і вже від ранніх 1960-их років його домівка в західньому Торонто була одним з популярних центрів української громади.



Під час передання чека на 5 млн. дол. для придбання нового будинку Пласту (зліва): заступник станичного Пластової станиці Торонто Павло Червоняк, станичний Андрій Геник-Березовський, правник Василь Жила, меценати Ярміла та Ераст Гуцуляки, Богдан Колос.



Новий будинок Пласту в Торонто, придбаний за 5 млн. дол., які подарував Ераст Гуцуляк.

Е. Гуцуляк добре відомий в Канаді як філантроп і меценат. Він є Почесним консулом України в Торонто, кавалером Орденом Канади (Order of Canada) 2007 року за те, що в „дусі жертвенности ділиться своїм добробутом з потребуючими і власним прикладом заохочує інших робити те саме, виробляючи найцінніші прикмети в їхньому характері". Він також одержав Почесний докторат права від Університету Альберти за гуманітарну діяльність та за сприяння українознавчим студіям.

З постанням незалежної Української держави Е. Гуцуляк купив і подарував будинок для першого Посольства України в Отаві.

Е. Гуцуляк закінчив студії фармацевтики в університеті Британської Колюмбії у Ванкувері. Своє підприємство розпочав як власник аптеки в східньому Торонто в 1957 році, що згодом розвинулося і стало найбільшим постачальником фармацевтичних послуг до старечих домів у Канаді.

Богдан Колос

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Вшанували 145-річчя з дня народження Митрополита А. Шептицького

ЛЬВІВ. — 29 липня в селі Прилбичах Яворівського району Львівської области, де народився видатний церковний і громадський діяч, великий меценат української культури, засновник Національного музею у Львові Митрополит Андрей Шептицький, вшанували 145-річчя від дня його народження. У соборі Пресвятої Богородиці відбулася Архиєрейська Служба Божа з участю Єпископа-помічника Київського єпархії, секретаря Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви Богдана Дзюраха. Напередодні, 28 липня, біля усипальниці родини Шептицьких архієпархіяльною прощею монашества розпочалася молитва, потім – піша хода зі свічками до храму собору Пресвятої Богородиці, де священики відслужили Вечірню, Утреню, Акафіст та Молебень до Богородиці. Митрополит А. Шептицький народився 29 липня 1865 року у сім'ї графів Івана Шептицького та Софії з Фредрів. При хрещенні його назвали Романом-Марією-Александром. Батько його походив з лицарського роду Сасів, що отримав своє шляхетство від самого Данила Галицького за особливі заслуги перед князівством. *(ЗІК)*

Скасовано іспит з української мови при вступі до аспірантури

КИЇВ. — Кабінет міністрів України постановою від 28 липня за підписом прем'єр-міністра України Миколи Азарова визначив складання кандидатських іспитів до аспірантури з спеціяльности, чужоземної мови та філософії, а у разі необхідности – додаткового іспиту, визначеного рішенням вченої ради установи, де передбачається захист дисертації. Уряд скасував обов'язковість іспитів з української мови. Аналогічні правила уряд встановив і для здобувачів наукового ступеня кандидата наук, які працюють над дисертаціями поза аспірантурою. Обов'язковість іспитів з української мови при вступі до аспірантури, а також при здобуванні наукових звань була запроваджена постановою Кабінету міністрів від 1 березня 1999 року. В той час уряд очолював Валерій Пустовойтенко. (*УНІАН)*

Митрополит Димитрій очолив Львівську і Сокальську єпархію УПЦ КП

ЛЬВІВ. — Митрополита Димитрія (Рудюка) Священний Синод Української Православної Церкви Київського патріярхату (УПЦ КП) 29 липня призначив на місце покійного Митрополита Львівського і Сокальського Андрія (Горака). У зв'язку з новим призначенням, Митрополита Димитрія звільнили від керівництва Переяслав-Хмельницькою і Бориспільською єпархіями та Київською православною Богословською академією. Митрополит Димитрій залишився головою Навчального комітету та постійним членом Священного Синоду. На вивільнену посаду секретаря Священного Синоду, яку дотепер займав покійний Митрополит Андрій (Горак), вирішено призначити Єпископа Васильківського Євстратія, вікарія Київської єпархії (без членства в Синоді). *(„Львівська газета")*

Місцеві вибори за новим законом

КИЇВ. — Закон про місцеві вибори набув чинности по тому, як його 31 липня опублікувала парляментська газета „Голос України". Згідно з тим документом, вибори депутатів Верховної Ради Криму, місцевих, селищних та сільських рад, а також міських голів провадяться за змішаною мажоритарно-пропорційною системою – 50 відс. депутатів обиратиметься за списками політичних партій, ще 50 відс. – за мажоритарною системою відносної більшости. Закон забороняє брати участь у місцевих виборах бльокам політичних партій. Що стосується партій, то у виборах можуть брати участь місцеві організації політичних партій, зареєстровані не пізніше, ніж за 365 днів до дня виборів. Крім того, в законі скасована норма про можливість самовисування кандидатів на посадників. Законопроєкт, внесений головою фракції Партії Реґіонів Олександром Єфремовим, Верховна Рада ухвалила 10 липня. Правляча коаліція не врахувала жодної думки опозиції. 27 липня його підписав Президент Віктор Янукович. Опозиція заявила, що закон має на меті максимально обмежити участь у виборах конкурентів правлячої партії. Оглядачі зауважують, що нові виборчі правила обмежують права тих громадян, які не хочуть бути членами партій, але претендують на входження в місцеві органи влади. Комітет виборців України наголошує, що ця норма суперечить Конституції, за якою кожному громадянинові ґарантується право бути обраним. Це, на думку експертів, суперечить і міжнародним угодам, які підписувала Україна. *(Бі-Бі-Сі)*

Російська мова стала офіційною в українських судах

КИЇВ. — Російська мова отримала офіційний статус мови судочинства в Україні, пише 29 липня видання „Сегодня". Це передбачає закон про судоустрій і статус суддів, який було прийнято Верховною Радою 7 липня і підписано 27 липня Президентом України Віктором Януковичем. Раніше в різних законах були різні положення щодо мови. У кримінальних процесах щоразу у суді окремо вирішувалося питання, якою мовою вести процес, а в цивільних процесах було обов'язковим застосування української мови. Тепер скрізь буде, як в кримінальному процесі. Раніше у кримінальних процесах людині просто надавали за рахунок держави адвоката і перекладача її рідною мовою, але документи російською ніхто не вів. Тепер же закон стосується і документів. Але щоб його було простіше застосовувати, треба прийняти закон про мови. І зараз складно сказати однозначно – чи можна у Львові, наприклад, судитися російською мовою. З одного боку – це україномовний реґіон, з іншого – немає закону про мови, який визначає територію розповсюдження тієї чи іншої мови, і можна вважати, що вся територія України – це територія застосування 14 реґіональних мов. Як пише видання, в опозиції дане нововведення не схвалили. *(„Кореспондент")*

У Києві відбулися моління двох конкуруючих Патріярхів

КИЇВ. — 28 липня Богослужіння Московського Патріярха Кирила у Києво-Печерській Лаврі в День хрещення Київської Русі зібрало 3,000 вірян. Присвячена цьому дневі хресна хода „розкольників" – як у Московському патріярхаті називають вірних Київського Патріярха Філарета – була помітно велелюдніша. Процесія православних Київського патріярхату, що розтяглася на кілька кілометрів по вулиці Володимирській і пройшла центром міста до пам'ятника св. Володимирові, налічувала, за різними оцінками, від 5,000 до 10 тис. осіб. При цьому на свято в Київ, як виглядає, змогли потрапити далеко не всі бажаючі прихильники Київського патріярхату. Ще зранку 28 липня з різних областей України до Київської патріярхії почали надходити численні сигнали про спроби перешкодити приїздові прочан до столиці. Про це заявила пресслужба УПЦ КП. „Відбувався тиск на авто-перевізників з метою змусити їх відмовитися від перевезення груп паломників. Погрожували відібрати ліцензію на перевезення та створити інші „неприємності". Тиск здійснювала влада: чиновники місцевих адміністрацій настійливо „не рекомендували" духовенству Київського патріярхату їхати до Києва 28 липня. А співробітники державної автоінспекції не давали проїхати автобусам на трасі – під надуманими приводами їх зупиняли і не пропускали далі. Патріярх Філарет звернувся до влади по роз'яснення. Своєю чергою, у Міністерстві внутрішніх справ України ці звинувачення відкинули. Незважаючи на все, візита Кирила до України показала, що кількість парафіян, які без примусу поприходили на Службу до собору св. Володимира і прийшли до монумента Володимирові на схилах Дніпра, була більша, ніж усіх вірних, разом узятих, які в Одесі, Дніпропетровську і Києві приходили до Кирила. *(„Голос Америки")*

Члени Меджлісу не прийшли на зустріч з В. Януковичем

СИМФЕРОПІЛЬ. — Члени Ради представників кримськотатарського народу при Президентові України, які є членами Меджлісу, відмовилися брати участь у запланованій на 3 серпня зустрічі з главою держави Віктором Януковичем. У заяві президії від 3 серпня, йдеться про те, що в травні в Києві відбулася зустріч голови Меджлісу, народного депутата України Мустафи Джемільова, з главою держави, в ході якої вони домовилися про проведення на початку серпня зустрічі В. Януковича з Радою представників кримськотатарського народу при Президенті України. „До запланованої зустрічі Радою представників кримськотатарського народу було проведено відповідну підготовчу роботу. Проте, напередодні зустрічі були зроблені дії, що йдуть урозріз з раніше ухваленим Президентом України рішенням про проведення засідання Ради представників кримськотатарського народу. Так, замість засідання Ради представників кримськотатарського народу за участю Президента України було запропоновано „зустріч з представниками кримськотатарського населення", – йдеться в заяві. Автори заяви зауважили, що „на цю переформатовану зустріч, окрім керівників Меджлісу кримськотатарського народу і делеґованих його Президією учасників, виявилися запрошеними не керівники більшости впливових громадських організацій кримських татар, які активно працюють і мають авторитет у Криму, а представники двох-трьох відомих своєю скандальністю громадсько-політичних утворень, за якими стоять особи, готові заради своїх амбіцій до будь-яких деструктивних дій". Президія Меджлісу заявила, що члени Ради представників кримськотатарського народу при Президенті України не зможуть взяти участь у зустрічі, на яку запрошені „одіозні особи", й попросила В. Януковича призначити дату зустрічі з Радою представників кримськотатарського народу при Президенті України. *(Радіо „Свобода")*

На території Херсонесу знайшли давнє поховання

СЕВАСТОПІЛЬ. — На території Національного заповідника „Херсонес Таврійський", повідомило 31 липня Незалежне телебачення Севастополя, археологи знайшли велике поховання періоду пізнього середньовіччя. Археологи припускають, що кількість похованих людей може досягти 170. Свій початок некрополь веде з III-IV ст., але, як зауважив старший науковий співробітник заповідника Андрій Філіпенко, в X ст., в епоху пізнього середньовіччя, у Херсонесі відбулись якісь події, коли померло багато людей, яких ховали в склепах. Установити тимчасові рамки поховання допомогли ключі, знайдені разом з останками людей. Точної причини масової загибелі жителів Херсонесу в X ст археологи назвати покищо не можуть. *(Радіо „Свобода")*

Генпрокуратура обіцяє захищати журналістів

КИЇВ. — Генеральна прокуратура України запевняє, що захищатиме засоби масової інформації (ЗМІ) від протиправних і злочинних посягань. Про це йдеться у висновку Генпрокуратури за вислідами перевірки у зв'язку зі зверненням першого Президента України Леоніда Кравчука. У відомстві повідомляють, що з 2005 року органи прокуратури порушили і розслідували 23 кримінальні справи, що стосуються професійної діяльности журналістів. 11 з них подали до суду, шість – перебувають у провадженні. Зокрема прокуратура Київського району Донецька подала до суду кримінальну справу стосовно співробітника спецбатальйону судової міліції „Грифон" за фактом перешкоджання професійній діяльності журналіста. *(Радіо „Свобода")*

Призначено нових послів України

КИЇВ. – Президент України Віктор Янукович указом від 2 серпня призначити Олега Олексійовича Дьоміна Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Казахстан, Володимира Сергійовича Толкача – Надзвичайним і Повноважним Послом України в Державі Кувейт.

30 липня Президент України В. Янукович призначив Володимира Дмитровича Хандогія Надзвичайним і Повноважним Послом України у Сполученому Королівстві Великої Британії і Північної Ірляндії, Павла Олександровича Султанського – Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Сінгапур. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України)*

У справі...

(Закінчення зі стор. 1)

го. Тільки після завершення цього процесу справа може бути передана до суду. Закон не обмежує звинувачених у часі, необхідному для такого ознайомлення.

Загалом очікується, що суд над О. Пукачем триватиме недовго, тому що всі обставини і його роля у вбивстві були встановлені у судовому процесі над трьома міліціонерами-подільниками.

А хто ж замовив вбивство? На це запитання покищо не дано офіційної інформації. В ході слідства О. Пукач назвав тодішнього міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка і повідомив, що був свідком телефонних розмов Ю. Кравченка з Президентом Леонідом Кучмою. Окрім того, за словами О. Пукача, він був особисто представлений В. Литвину через кілька днів після вбивства Г. Ґонґадзе.

Сталося це випадково, коли В. Литвин, тоді глава Адміністрації Президента, заїхав провідати Ю. Кравченка у його кабінеті. Там також перебували генерали – нині покійний Едуард Фере, а також нинішній депутат-реґіонал Микола Джига, який сьогодні є губернатором Вінницької области.

За словами О. Пукача, наказ відрізати голову і перепоховати тіло Г. Ґонґадзе він отримав на другий день після цих подій у кабінеті Ю. Кравченка, щоб нібито „замести сліди". Адже, оскільки голова і тіло були поховані в різних місцях, це значно ускладнювало розкриття злочину.

Але О. Пукач начебто злякався, що стане крайнім у всій цій історії, і тому підкинув у могилу прикраси, які належали Г. Ґонґадзе.

В судовому процесі О. Пукач сподівається на пом'якшення вироку, тому що „визнав свою вину, висловив щире каяття та став на шлях співпраці з органом досудового слідства". О. Пукач також має другу групу інвалідности як учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції, хоча відносно його спільників суд не врахував цієї обставини. О. Пукач апелюватиме до того, що вчинив вбивство „з хибно зрозумілих інтересів служби та під примусом", а злочин було скоєно „внаслідок збігу тяжких інших обставин".

О. Пукач стверджує, що, отримавши наказ на вбивство Г. Ґонґадзе, він „перебував у важкому психологічному стані, який межував із станом афекту". Власне тому О. Пукач висловив клопотання перед слідчими провести йому додаткову комплексну психолого-психіятричну експертизу.

При цьому він стверджує, що коли викрав Г. Ґонґадзе, то начебто не мав наміру його вбивати, і навіть коли він накинув ремінь на шию журналістові та став його затягувати, то хотів лише привести журналіста в непритомний стан. Насправді ця версія швидше нагадує спробу О. Пукача уникнути відповідальности за умисне вбивство. Таке трактування подій виглядає абсурдно хоча би з огляду на свідчення трьох співучасників О. Пукача, які розповіли, що перед скоєнням злочину вони спеціяльно заїжджали за мотузкою і лопатою, якою потім було вирито могилу.

Очевидно, що О. Пукач як безпосередній виконавець убивства Г. Ґонґадзе буде засуджений як і його спільники. Двоє міліціонерів – Валерій Костенко і Олександер Попович – були засуджені до 12 років тюрми, третій – Микола Протасов – до 13 років. Верховний суд після розгляду їхньої касаційної скарги залишив у силі вирок усім трьом учасникам злочину.

Як відомо, вперше О. Пукач був затриманий 23 жовтня 2003 року за знищення документів, які стосувалися стеження за Г. Ґонґадзе. Але майже миттєво Президент Л. Кучма відправив у відставку тодішнього генпрокурора Святослава Піскуна, а О. Пукач був звільнений рішенням Апеляційного суду Києва. Зі слідчого ізолятора його начебто приїхав забирати М. Джига – на той час заступник Ю. Кравченка в податковій адміністрації. Згодом Печерський суд скасував постанову про порушення справи проти О. Пукача.

Слідство поновилося лише через рік, після Помаранчевої революції. 14 січня 2005 року Генпрокуратура порушила справу проти О. Пукача не лише за знищення матеріялів стеження, але і за незаконне здійснення стосовно Г. Ґонґадзе оперативно-розшукової діяльности.

24 січня 2005 року О. Пукач був оголошений в розшук, а ще за місяць затримали трьох його спільників, які дали свідчення проти генерала.

Почалися пошуки О. Пукача, які тривали чотири з половиною роки. В середині 2005 року слідству вдалося вистежити О. Пукача в Краматорську, але він вислизнув з пастки. В 2009 році О. Пукача вдалося розшукати за допомогою телефону брата його колишньої дружини, якому дзвонив О. Пукач, щоб дізнатися, як справи в його доньки.

Слідчі вирахували розташування базової станції мобільного оператора і під виглядом перевірки списків виборців провели упізнання О. Пукача, після чого відбувся його арешт.

Сергій Лещенко
(„Українська правда")

КОМЕНТАР З ПРИВОДУ

„Прагматичне" антиукраїнство

Київський тижневик „Дзеркало тижня" вмістив статтю міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка „Поза межами шахівниці: прагматичний порядок денний української зовнішньої політики", в якій цей чільний український дипломат викладає концепцію „зовнішньополітичної модернізації", здійснюваної „зараз командою Президента Віктора Януковича". Зокрема автор повідомляє, що ця „модернізація" проводиться у двох напрямках: „відкритті позабльоковости" і взоруванні на „досвід Китаю". К. Грищенко стверджує, що важливими чинниками, котрі зумовили прийняття цієї концепції, є, як це не парадоксально, „мандат Майдану" та „давні і найтісніші історичні зв'язки з Росією".

В цілому міркування міністра містять самозаперечення, залишають враження якоїсь недомовлености, навіть непрофесійности – це, швидше за все, тому, що К. Грищенко, запопадливо служачи антиукраїнській політиці Партії Реґіонів, мусить пропаґувати щось таке, що ніяк не пов'язане з його немалим досвідом дипломатичної діяльности.

Ось, наприклад, як він представляє „позабльоковість" – як „зрозумілий та прийнятний для більшости населення, відкритий, а не закритий, не самоцільний, а прагматичний інструмент реалізації національного і геополітичного потенціялу нації". Відомо, що дипломати – майстри багато говорити і при цьому нічого не сказати, але тут взагалі тяжко щонебудь зрозуміти.

Щодо „давніх і найтісніших історичних зв'язків з Росією", то К. Грищенко витлумачує їх так, що залишається тільки плечима здвигнути – не як засвідчене історією поневолення і визискування України Російською імперією, що відбувається від 1654 року, а як цілком природні зв'язки, які тепер, завдяки Президентові Вікторові Януковичеві і йому, міністрові закордонних справ, відновлюються. Отже, таке хибне, антиісторичне розуміння і представлення взаємин між Україною і Росією сьогоднішня українська влада закладає у фундамент зовнішньополітичної „модернізації".

Також лукавим дипломатичним вивертом К. Грищенка є його намагання узгодити„позабльоковість" України з її можливою участю у пропаґованій Росією системі східньоевропейської „колективної безпеки". Еге ж, велика безпека чекає Україну у тій системі, яку Росія плянує створити з метою ослаблення НАТО.

Як служка українoжерної команди В. Януковича, К. Грищенко не має морального права зазіхати на „мандат Майдану" 2004 року. Він змальовує його так: „Люди стояли на Майдані не заради геополітичних прожектів..., а заради того, аби... з'явилася влада, здатна (а) чути виборця, (б) формулювати на основі його волевиявлення дієздатну політику і (в) реалізовувати її. За цією логікою, політичний курс Президента В. Януковича може бути, хоч як це парадоксально для декого прозвучить, найкращим втіленням „волі Майдану".

Правда, К. Грищенко „Майдану 2004" не міг розуміти чи до нього включитися, бо в той час керував закордонними справами і треба було виправдовуватися перед світом, що перемога кандидата В. Януковича 21 листопада 2004 пройшла нормально, тобто демократично, без надуживань чи фабрикацій. Ця функція повинна була бути приголомшуючою навіть для вправного радянського „брехунця". Так от, пане Костянтине, „Майдан" починався відразу, вже наступного ранку в понеділок після другої тури президентських виборів у неділю, коли кандидат у президенти В. Янукович, почуваючись самовпевнено, бо за ним стояв також голова Центральної Виборчої Комісії Сергій Ківалов, оголосив свою перемогу. Молодь оформила перші ряди „Майдану". Ця молодь знала тільки одне, що народ України у переважній більшості проголосував на користь Віктора Ющенка, „екзит полс" вказували на цю перемогу національ-демократичного кандидата, а тут раптово В. Янукович і С. Ківалов намагалися „вкрасти" вибори. Це був „мандат Майдану" – не допустити, щоб злодії вкрали вибори.

На кінець К. Грищенко пропонує Україні „досвід Китаю": „Ця велика країна з тисячолітньою історією за останні 30 років змогла змінити себе зсередини, здивувавши світ умінням поєднати стабільність із безпрецендентною динамікою економічного та соціяльного руху." Для об'єктивности потрібно додати, що ця країна впродовж останнього століття відзначилася жорстокістю, якій може історично дорівнятися тільки СРСР, а навіть перевищуючи радянські злочини своєю чисельністю, влаштовуючи соціяльну та економічну політику у якій корумпована верхівка експлуатує плід не мільйонів, але мільярд людей, зухвало зневажаючи їх елементарні права. Можна додати ще досвід площі Тієнанмен, не так давно як 1989 року, у зображенні китайського студента, на якого валить режимний танк.

Коли б Україна прийняла „досвід Китаю" демократичну Коституцію України можна кинути в кошик, а про „мандат Майдану" не можна згадувати, бо мандат здушили б режимні, а то і московські танки.

Ось таку Україну пропонує Константин Грищенко від Віктора Януковича – країну де тяжко працюватиме народ, без найменших прав чи свобод, для успіху олігархічної верхівки, яка буде в основному керувати і користати з Москви, хоча символічно також матиме своїх малоросів і в Києві.

Аскольд Лозинський,
Ню-Йорк

АМЕРИКА І СВІТ

В Арізоні заблоковано імігpаційний закон

ФІНІКС, Арізона. — У південно-західньому штаті Арізона федеральний суддя Сузан Болтон, яка розглядала апеляцію Федерального уряду на закон, ухвалений в Арізоні щодо нелеґальних іміґрантів, 28 липня заблькувала дію деяких його ключових положень – за день до втілення закону в життя. Зокрема те положення, що зобов’язує поліцію при зупиненні будь-якого правопорушника перевіряти його іміґраційний статус, якщо правоохоронець підозрює цю особу у нелеґальному перебуванні у США. Це рішення суду також знімає з іміґрантів зобов’язання постійно мати при собі іміґраційні документи. Також заблоковано положення закону про заборону нелеґалам шукати роботу у публічних місцях. Губернатор Арізони Джен Бруер підписала закон у квітні. Вона заявила, що „боротьба далеко від завершення“. У виданій 28 липня заяві Дж. Бруер зазначила, що вона готова „повести боротьбу до самого Верховного суду країни“. Губернатор звинувачує федеральний уряд у неспроможності подолати іміґраційні проблеми Арізони. *(„Голос Америки“)*

На провідника Ірану скоєно замах

БЕЙРУТ, Ліван. — 4 серпня скоєно замах на життя Президента Ірану Махмуда Ахмадінеджада. Він залишився живий. Джерело в адміністрації іранського провідника підтвердило факт замаху. За даними телеканалу „Аль-Арабія“, невідомий кинув бомбу в президентський кортеж. Кілька людей отримали поранення. Нападник затриманий. Повідомляють, що випадок стався в місті Гамадан. За попередніми даними, в результаті вибуху був пошкоджений мікроавтобус, що перевозив журналістів, які супроводжували М. Ахмадінеджада. У березні 2009 року в місті Урмія невідомий кинув черевиком у М. Ахмадінеджада, коли той їхав у відкритому автомобілі на зустріч з виборцями. Іранська опозиція стверджувала, що в 2005 році в провінції Систан-Белуджистан сепаратисти атакували президентський кортеж, в результаті чого загинув охоронець М. Ахмадінеджада. *(„Газета по українськи“, УНІАН)*

Прем’єр-міністер Південної Кореї зрезиґнував

СЕУЛ, Південна Корея. — Прем’єр-міністер Південної Кореї Чон Ун Чхан 29 липня зрезиґнував. Він пішов на такий крок, узявши на себе відповідальність за те, що уряд не зміг минулого місяця домогтися парляментського схвалення закону, який вносить зміни в пляни будівництва нового адміністративного центру Сежонґ на південь від Сеулу. Прем’єр був одним з головних прихильників Президента Лі Мен Бака в його спробах змінити плян попереднього уряду перевести половину міністерств у Сежонґ. Супротивники проєкту вважають, що він приведе до зайвих витрат і адміністративної плутанини. Замість адміністративного центру уряд Чон Ун Чхана оголосив про намір побудувати науковий та освітній центр. Колишній президент Сеульського державного університету, 62-річний економіст Чон Ун Чхан був призначений на посаду прем’єр-міністра у вересні минулого року. Прем’єр, як відзначають спостеріґачі, виконує суто церемоніяльну ролю у політиці, хоча він є другою після президента людиною в адміністрації Південної Кореї. *(„День“)*

Американські бойскавти відзначили своє 100-ліття

РІЧМОНД, Вірджінія. — Майже 45 тис. бойскавтів з США та інших країн з’їхались на 10-денне таборування на честь 100-річчя організації, що відбувалося від 26 липня до 4 серпня в наметовому містечку на військовій базі „Форт А. П. Гіл“ в штаті Вірджінія. Що чотири роки бойскавти Америки влаштовують Джемборі, щоб віддати належне поставленим організацією цілям: загартуванню характерів, спортовому вишколу, служінню громаді. Прагнення до фізичної активности, до пізнання нового є суттю організації. Нині багато дітей вживають набагато більше комп’ютерів та іншої техніки, але організація бойскавтів дає їм можливість рухатись, ходити в походи і розважатись активно. Джемборі дає бойскавтам віком від 11 до 18 років, крім звичайних зайнять, можливість удосконалити свої вміння, зокрема вміння розв’язувати проблеми, спілкуватись, діяти з колективом. *(„Голос Америки“)*

Голяндія виводить своїх вояків з Афганістану

КАБУЛ, Афганістан. — Голяндія виводить своїх останніх вояків з Афганістану, повідомили засоби масової інформації 1 серпня. Континґент, який нараховує 1,600 осіб, протягом останніх чотирьох років виконував різні місії у центрально-афганській провінції Урузган. В ході виконання місії країна втратила 24 військовослужбовців. Голяндський континґент замінять підрозділи з США, Австралії, Словаччини та Сінґапуру. *(„Голос Америки“)*

У Бейруті відбулися наради

БЕЙРУТ. — До Лівану 30 липня прибули Король Савдійської Арабії Абдула і Президент Сирії Башар аль-Асад для рідкісної зустрічі з метою розрядити напруження з приводу можливого звинувачення проти угруповання „Гезбола“ у справі вбивства колишнього прем’єр-міністра Лівану Рафіка Гарірі. Президент Сирії Б. аль-Асад і король Савдійської Арабії Абдула мали того ж дня розмови з Президентом Мішелем Сулейманом у Бейруті. На церемонію привітання на летовище прибула велика ліванська делеґація, а офіційні особи підняли прапори всіх трьох країн, за всіма ознаками – у жесті доброї волі. Три провідники обміркували слідство ООН у справі вбивства, батька нинішнього прем’єр-міністра Саада Гарірі. Ця перша візита Президента Б. Асада до Бейруту з часу вбивства ліванського політика. Угруповання „Гезбола“ в Лівані заперечило причетність до вбивства, але побоюється, що вислідом слідства буде звинувачення деяких його членів. Сирія втримує тісні зв’язки з „Гезболою“. Багато країн вважають Сирію відповідальною за вбивство Р. Гарірі, але офіційний Дамаск заперечує будь-яку причетність до цього. *(„Голос Америки“)*

Д. Медведєв звинувачує О. Лукашенка

МОСКВА. — Президент Росії Дмитро Медведєв заявив 3 серпня, що білоруський керівник Олександер Лукашенко при свідках обіцяв визнати незалежність Південної Осетії і Абхазії, але не дотримав слова. Д. Медведєв сказав, що таку обіцянку О. Лукашенко дав у присутності кількох керівників країн Співдружности незалежних держав. Російський провідник також повідомив: „Ми зацікавлені в тому, щоб їх визнавали. Але це – не самоціль. Таке завдання не стояло і не стоїть“. Звинувачення в обмані на адресу білоруського провідника пролунали на тлі загострення взаємин між Москвою та Мінськом. Досі сторони не можуть знайти компромісу в питаннях ціни на транзит газу, формування союзної держави і умов входження Білорусі до Митного союзу. *(Радіо „Свобода“)*

Конґресмен США – у центрі скандалу

ВАШІНҐТОН. — У Конґресі США розгорівся скандал, у центрі якого опинився конґресмен-демократ від штату Ню-Йорк Чарльс Ренґель. Його звинувачують у несплаті податків та зловживанні службовою посадою. Мабуть, кращого подарунку напередодні виборів у листопаді американські республіканці не могли бажати. Конґресмена з 40-річним стажем праці у Палаті Представників звинувачують за 13 пунктами. Найбільш серйозне – використання свого статусу в одній з комісій для збору пожертв на центр його імени при коледжі Ню-Йорку. Втім, Ч. Ренґель запевнює: „Я готовий довести, що за 50 років я виключно служив громаді“. Ч. Ренґеля також звинувачують у несплаті податків з прибутку, заробленого на оренді його маєтку на Карибських островах, також у тому, що він приховав ще 600 тис. дол. у своєму звіті про прибутки. Республіканці одразу скористалися нагодою атакувати демократів, зокрема їх провідника Ненсі Пелосі. Провідник республіканської меншости в Палаті Представників Джон Бейнер наголосив: „Мова не про Ч. Ренґеля. Проблема в тому, що голова Н. Пелосі порушила свою обіцянку зробити цей склад Палати Представників найвідкритішим в історії країни“. У цьому скандалі Н. Пелосі не стала захищати свого давнього політичного союзника. „Дотримання найвищих етичних стандартів – для нас першочерговість“, – заявила Н. Пелосі. *(„Голос Америки“)*

Законодавця звинувачують в порушенні етичних правил

ВАШІНҐТОН. — Комітет з питань етики Палати Представників США звинуватив законодавця з Каліфорнії Максін Вотерс у порушенні етичних норм. Це вже другий законодавець-демократ Палати Представників протягом кількох останніх тижнів, що опинився перед такими звинуваченнями. М. Вотерс звинувачують у тому, що вона просила надати допомогу банкові, в якому її чоловік має інвестиції. М. Вотерс, яка є відомим членом комітету фінансового комітету Палати Представників, заперечила звинувачення, кажучи, що її не змусять визнати щось, чого вона не зробила. Вона також заявила, що спростовуватиме звинувачення під час прилюдного слухання. Подробиць звинувачень не подано до загального відома. Повідомлення про це зроблено через кілька днів після того, як слідчі комітету з питань етики висловили догану ню-йоркському законодавцеві демократові Чарльсові Ренґелові. *(„Голос Америки“)*

Колишній шеф Інтерполу проведе 15 років у в’язниці

ЙОҐАНЕСБУРҐ, Південна Африка. — Суд у Йоганесбурґу 3 серпня визнав Джекі Селебі, колишнього шефа поліції Південої Африки (ПАР) та екс-керівника Інтерполу, винним у корупції і засудив його до тюремного ув’язнення на 15 років. Раніше суд у ПАР визнав 60-літнього Дж. Селебі винним у корупції і зв’язках з наркоторгівцями, довівши, що він отримав у формі хабарів від наркоторгівців протягом 2000-2005 років понад 166 тис. дол. До цього оголошення вироку Дж. Селебі відпустили під заставу. Дж. Селебі керував Інтерполом – міжнародним бюро розслідувань злочинів – протягом 2004-2008 років. (*Радіо „Свобода“*)

Челсі Клінтон вийшла заміж

РАЙНБЕК, Ню-Йорк. — Весілля Челсі Клінтон обійдеться її батькам – екс-президентові США Білові Клінтонові і Держсекретареві Гілларі Клінтон – в 2.5 млн. дол., а це у 100 разів більше, ніж весілля пересічної американської пари. „Ми всі дуже переживаємо, а Біл навіть схуд на 15 фунтів“, – сказала напередодні свята з приводу одруження єдиної доньки Г. Клінтон. Церемонія одруження 30-річної Ч. Клінтон і 32-річного співробітника інвестиційного банку Марка Мезвінського відбулося 31 липня в маєтку Астор Кортс, побудованому на початку XX ст. в павільйоні, що є копією французького Версаля. Маєток розташований неподалік містечка Райнбек, за дві години їзди від Ню-Йорку. На одне з найдорожчих весіль були запрошені лише родичі і найближчі друзі наречених. Церемонія проходила без присутности преси і папараці. Щоб потрапити на весілля, треба було особисто знати Ч. Клінтон і спілкуватися з нею. На весіллі було близько 400 гостей. Нинішнього Президента Барака Обами не було серед запрошених. „Два президенти на весіллі – це занадто, – пожартував Б. Обама – довелося б розкривати кожен подарунок і всіх проводити через металошукач, а співробітників служби безпеки було б більше, ніж гостей“. На час весілля Служба безпеки США заборонила лети довкола Райнбеку *(УНІАН, „Голос Америки“)*

НА ТЕМИ ДНЯ

Мирослав Маринович: „Ми не можемо вирватися на плесо демократії“

Виповнилося 35 років Гельсінкському заключному актові

Своїми спогади про Українську Гельсінкську групу, а також оцінками значення підписання Гельсінкського заключного акту 35 років тому, в етері Радіо „Свобода“ поділилися колишні політв’язні, правозахисники Мирослав Маринович і Василь Овсієнко.

Радіо „Свобода“: ***35 років минуло з часу підписання Гельсінкського заключного акту, від якого розпочинає свій відлік правозахисний рух у колишньому СРСР і, звичайно, в Україні. Зараз у пострадянських країнах гельсінкські спілки є одними з найавторитетніших правозахисних організацій. Наскільки, на ваш погляд, великою була роля правозахисників і Гельсінкського акту у тому, що відбулося, і в сьогоднішньому житті?***



Мирослав Маринович – український правозахисник, публіцист, член-засновник Української Гельсінкської групи, директор Інституту релігії і суспільства Львівської Богословської академії, член Українського богословського наукового товариства.



Василь Овсієнко — український громадський діяч, розповсюджувач самвидаву, член Української Гельсінкської групи, політв’язень, публіцист, історик дисидентського руху.

В. Овсієнко:

– Фактично майже вся друга половина XX ст. минула під знаком „холодної війни“. Вона могла перерости у „гарячу війну“ у будь-який момент, а це означало, що вона стала б термоядерною війною, це означало б загибель людства.

Це розуміли політики як на Сході, так і на Заході, і тому на початку 1970-их років виникла ідея обговорити ці питання на нарадах та домовитися про закінчення Другої світової війни, адже вона юридично не була закінчена, домовитися про кордони, які склалися у світі. Захід наполягав на тому, щоб домовитися про дотримання прав людини. Для Заходу не так важило, де будуть кордони, – важливо було, щоб вільне слово, правдива інформація проникала на територію СРСР і його сателітів, і правдива інформація мала однозначно зруйнувати тоталітарний режим.

Політики Сходу, тобто Леонід Брежнєв і його компанія, вирішили: скільки разів ми той Захід обдурювали, обдуримо його ще раз – підпишемо. І після кількох років переговорів, отже, саме 1 серпня 1975 року у столиці Фінляндії було підписано Прикінцевий акт Наради з питань безпеки і співробітництва в Европі (НБСЕ). Л. Брежнєв, пам’ятаємо, навіть усунув Миколу Підгорного з посади голови президії Верховної Ради, сам став головою для того, щоб підписати такий важливий документ.

Я пам’ятаю той час, я тоді перебував в ув’язненні. Якісь надії виникали у зв’язку з цим актом, але разом з тим були й песимістичні ноти, адже факт існування так званої УРСР начисто, цілковито ігнорувався, не брався до уваги. І це означало, що, згідно з цим актом, Україна навіки залишається у складі СРСР. Так от, тоді виникла просто таки геніяльна ідея. Вона виникла в головах московських правозахисників, а саме Юрія Орлова. Він вирішив, що треба скористатися цим моментом і створити громадські групи, організації, котрі будуть стежити за тим, як СРСР виконує або не виконує, як дотримується або не дотримується підписаних домовленостей.

А йшлося саме про „третій кошик“, про права людини. Захід поставив умову, щоб країни Сходу, цього совєтського бльоку, дотримувалися прав людини у межах Декларації прав людини від 1948 року.

М. Маринович:

– Без сумніву радянська влада попалася на власний гачок, і потім дуже складно було вирішувати, що зробити з членами Гельсінкської групи, які повідомляли про порушення Гельсінкських угод. Адже заарештувати їх, означало б виглядати в очах Заходу порушниками власного підпису, а не заарештувати, означало б залишати епіцентр вільнолюбства на свободі, чого теж вони не могли допустити.

Подальша еволюція правозахисту, з одного боку, славна, тому що до правозахисту, до Гельсінкської групи входили хвилями нові і нові члени. Владі здавалося, що, заарештувавши чи якось розкидавши по світу 10 перших членів Гельсінкської групи, їй вдасться закрити цю тему, але так воно не вийшло. І подальші входження, як висловилася Людмила Алексєєва, московський правозахисник, „українських камікадзе“, які розуміли, що вони будуть заарештовані, в цю групу, показало, що цей рух став просто епіцентром жертовности для українських незгодних. Проте також у цьому русі були свої слабинки. Слабинки полягали в тому, що рух правозахисний того часу був тісно пов’язаний, я б так сказав, з політичним за своєю природою, рухом за незалежність України. І тому коли потім стихія національно-визвольного руху вирвалася на свободу і могла зайняти різні суспільні ніші, то, власне, правозахистові залишилися вірними небагато людей. Тобто, багато людей пішло у політичні, державницькі якісь структури, а правозахист від цього, може, якось мірою потерпів, тому що він же не був таким чисельним.

Радіо „Свобода“: ***Якщо розцінювати сьогоднішню ситуацію з правами людини в Україні, то, звичайно, між тим, що було 35 років і тепер різниця дуже велика, але...***

Мирослав Маринович:

– З одного боку, так, різниця величезна була. Мені здається, що нинішні відповідальні керівники, які опікуються діяльністю міліції чи діяльністю Служби безпеки України запрагли слави людей, котрі повертають ці давні загрози, тому ця небезпека є дуже сильною. Разом з тим, поки ще не говорімо про небезпеки, говорімо про загальну ситуацію. В нас сьогодні є осередки, як, скажімо, та ж сама Українська Гельсінкська спілка, яка об’єднує групу правозахисних організацій. Так само Харківська правозахисна група, яку очолює Євген Захаров. А цю першу спілку очолює Володимир Яворський. Отже, це бодай оті два осередки правозахисні, які широко знані в Україні, дають можливість, дуже важливу психологічну і фактичну можливість людям, які вважають, що їхні права порушені в нинішній Україні, все-таки розвернутися і мати якогось арбітра, мати людей, які їх вислухають, які спробують їм якимсь чином допомогти.

Радіо „Свобода“: ***Пане Овсієнко, як Ви розцінюєте ситуацію з правами людини в Україні? Відомо, що Ви дуже багато пишете в різних інтернет-виданнях. Наприклад, минулого тижня СБУ викликала одного з журналістів за його блоги в „Живому журналі“. Як можна це пояснити? Чи не зустрічалися Ви з подібним?***

В. Овсієнко:

– Покищо якихось таких „зауважень“ мені не було. Хіба що у формі окремих дій. Чому ж це мене не пустили на територію Росії минулого тижня? Чим я провинився перед Росією? Якихось справді порушень не було під час попередніх моїх туди поїздок, а ось тепер чомусь це виявилося. Я думаю, що це йдеться про мою публіцистику. Я думаю, що декілька таких досить гострих публіцистичних статей моїх про російський імперіялізм були, очевидно, відстежені відповідними службами, і тому я внесений був у такий „чорний список“.

То я бачу, що покищо рівень свободи слова в нас і в Росії дуже відрізняється. В Росії все гірше і гірше з цією справою, там розганяють демонстрації, зібрання. Навіть Людмилу Алексєєву, котру ми сьогодні вже згадували, ганьблять усіляко і малюють її там у фашистському одязі.

Ми ще до такого не дійшли. Але рухаємося у тому напрямку… Харківська правозахисна група відстежує, як поводяться під час слідства з затриманими, заарештованими, як поводяться в міліції, як б’ють в міліції. І це масове явище. І це по всій Україні відбувається. То, певно, що можна вибити будь-які покази проти самого себе, а потім від того, ніде не подінешся, доведеться відбувати покарання, якщо не хочеш бути вбитим або покаліченим у міліції.

М. Маринович:

– Міліція, я думаю, просто отримала вказівку від влади забезпечити спокій, який притаманний авторитарній державі, щоб не було зайвих демонстрацій, щоб влада завжди бачила приємну картинку, людей, які вітають її. Це мені нагадує ситуацію з приїздом Президента Віктора Януковича до Львова, коли були грубо відсторонені всі абсолютно протестанти, які зібралися для того, щоб висловити йому якусь свою незгоду. Але зате в результаті все було дуже благочинно, і Президент бачив лише усміхнені гарні обличчя. Отже, такий порядок собі уявляє міліція як порядок, належний для нинішньої України.

Так само СБУ собі уявляє картинку дуже приємну, коли немає серйозних осередків незгоди з нинішньою державною ідеологією, коли інформатори справно працюють і вчасно доносять СБУ вісті про можливі протести.

Це є елементи порядку, які були характерні для минулого. І мені страшенно сумно, що ми не можемо ніяк вирватися на плесо здорової демократії…

СБУ заборонила критикувати владу

КИЇВ. — Відомий український письменник, журналіст та перекладач Олег Шинкаренко 30 липня повідомив, що службовці Служби безпеки України (СБУ) викликали його на співбесіду і висловили невдоволення змістом його дописів про Президента Віктора Януковича.

О. Шинкаренка відпустили після письмового свідчення, що він більше не буде критикувати владу. Письменникові дали зрозуміти, що будь-яка критика влади може викликати нові переслідування“.

О. Шинкаренко також повідомив, що з його інтернетного щоденника були вилучені дописи з критикою української влади та нещодавньої візити в Україну Московського Патріярха Кирила. *(Бі-Бі-Сі)*

„Неправильно, нешляхетно, несправедливо, шкідливо...“

Відомий український письменник Юрій Андрухович в недавньому інтерв’ю для УНІАН (22 липня) висловився за від’єднання Криму і Донбасу від Української держави, оскільки ці два реґіони „політично є частиною російської нації“, свідоме українство в цій частині „загнане в кут, постійно переслідуване“, там „аґресивно заблокований будь-який український рух – і не внаслідок якихось репресій, а тому, що справді цього не хоче тамтешнє населення. Воно чуже Україні. Україна йому чужа й нецікава...“. Цей свій погляд Ю. Андрухович обґрунтував, зокрема, тим, що навіть найкомпромісніший державний діяч, яким був Віктор Ющенко, „україномовний східняк“, не зміг об’єднати захід і схід України, бо „з нього зробили націоналістичного монстра, а для донецьких він взагалі став якимсь фашистом, нацистом... І там хто б не проводив українську політику, буде перетворений російською пропаґандою на фашиста...“.

Підстав для тривоги – більш ніж досить. Бачимо, що з приходом до влади „реґіоналів“, кремлівських маріонеток, тяжкі часи настали не тільки для українців у Криму й на Донбасі, але й в усій Україні. „Метастази радянської влади, яка усі ці роки в законсервованому вигляді зберігалася на Донбасі, тепер почали поширюватися по всій українській території..., „януковичі“ швидкісними методами почали скуповувати галицькі курорти і підприємства, і все це дуже схоже на прихід „третіх совєтів“ у Галичину“, – пише на веб-сайті Радіо „Свобода“ (13 липня) київський аналітик Віктор Каспрук. Але висновок його – оптимістичний, і ми з ним погоджуємося: „Реґіонали замахнулись на всю Україну, не врахувавши її розмірів і різноманітности. Навряд чи будуть вони здатні „переварити“ її навіть організаційно, не кажучи вже – ідеологічно. Якщо Галичина виявиться спроможною чинити нашестю „донецьких“ дієвий спротив, то цей реґіон України стане прикладом для інших. Сучасна влада, хоч і становить собою об’єднані антиукраїнські політичні сили, не така всесильна, за яку вона хоче себе видати на екранах телевізорів і на шпальтах підконтрольної їій преси“.

Чи можна уявити, що українство, після 19 років державної незалежности, відступить? І чи Донбас – це всуціль „реґіонали“? Чи український схід – це суцільна московська аґентура?

Тому доброю ознакою ми вважаємо навіть те, що висловлені Ю. Андруховичем міркування не знайшли і, ми певні, не знайдуть масової підтримки. Навпаки, вже читаємо справедливий осуд на його адресу. „Хочу довести до Вашого розуміння, чому це неправильно, чому це нешляхетно, чому це несправедливо і чому це шкідливо.... Це шкідливо тому, що Вас слухають, Ваші ідеї переймають, і навіть якщо вони не втіляться в життя у такому вигляді, як Ви їх змалювали, взаємна неприязнь „західняків“ і „східняків“ після таких розмов росте, як на дріжджах. „Західняки“ ростуть у своєму переконанні, що Янукович зі свитою і донеччани – це одне і те саме. „Східняки“ ж сприймають це як натяк, що вони якісь другосортні українці. А довіра і приязнь одне до одного дуже потрібні, щоб відвоювати ще один шанс“, – пише у відкритому листі до письменника інженер-програміст з Запорізької области Тетяна Савченко (УНІАН, 28 липня).

Взаємна довіра і приязнь – невже це щось неможливе для обидвох частин єдиної України? Ось де справді гідне завдання для політичної опозиції в Україні.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays

by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу

$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041

e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040

Fax: (973) 644-9510

e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042

e-mail: subscription@svoboda-news.com

СЕРПЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

„Тож мужнім будь, оборони її...“

У теперішні утилітарні часи все більше ціниться практичний розум, а все менше – ідеалістичний. Життя вихором закрутилося довкола користи, вигоди, матеріяльного результату. Цивілізація все очевидніше зводиться до технічного проґресу, а він невмолимо стандартизує людей, позбавляє їх індивідуальности, перетворює в масу, падку на торговельні сенсації. Що нового можна купити і за яку ціну? Про інше світосприймання і світорозуміння, інші взаємини між людьми, про внутрішні цінності, про неповторну красу людської душі молодші покоління довідуватимуться хіба з книжок.

У нашій національній літературі є також немало творів, написаних кров’ю серця, багатих почуттями і високими пориваннями, вірою в сенс буття, в непроминальність таких „несучасних“ речей, як правда, справедливість, вірність, любов. От навіть в Андрія Малишка, поета даровитого, та все ж підрадянського, є абсолютно не „соцреалістичний“ вірш „Правда“ – про правду як програму життя, котру людина покликана здійснювати всупереч усім обставинам.

...А правда лиш одна –
вона колюча,
Гірка й жорстока. І завжди в біді.
Тож мужнім будь – оборони її,
Карай себе і серце рви на частки
Збивай коліна в кров,
Упавши – встань,
І знов іди, і знов шукай її.
Як прокленуть лукаві –
прокленися!
Як одречуться друзі –
що ж, даремно,
Залишать рідні одного –
хай так!
Як треба вмерти –
Тілом ляж за неї...

Й українські письменники трагічного XX ст. багатьма прикладами засвідчили цю вірність правді не тільки художнім словом, але й власним життям. Вклонімося пам’яті одного з них – Бориса Антоненка-Давидовича, який народився 5 серпня 1899 року.

Це один з тих яскравих наших авторів, котрих за життя більше знали поза кордонами України, ніж в самій Україні. Наприклад, його знаменита повість „Смерть“, що побачила світ у 1927 році, відтак не перевидавалася в Україні понад 60 літ – з тієї причини, якої радянська влада не прощала нікому: твір усією своєю художньою правдою і силою спрямований проти національної деґрадації українського інтеліґента, проти яничарства, проти відречення від свого народу, від рідної матері.

Відколи ж у 1929 році вийшла збірка репортажів Б. Антоненка-Давидовича „Землею українською“, влада, яка вже ототожнювалася з україножерством, взагалі позбавила письменника можливости друкуватися.

Видавництво без ніяких пояснень повернуло йому рукопис роману-трилогії „Січ-мати“, роману „Борг“, ім’я автора стало в рядок за іменами його друзів – Євгена Плужника, Григорія Косинки, Дмитра Фальківського, Олекси Влизька, перших жертв сталінських репресій.

Його заарештували 2 січня 1935 року за абсурдним звинуваченням – за належання до „контрреволюційної націоналістичної організації, яка прагнула повалити радянську владу в Україні“, хоч у той період письменник перебував у Казахстані і сном-духом не чув ні про які українські підпілля.

Допити, як це відомо з багатьох спогадів, були страшні, не дивина, що не всі їх витримували. Вишколений на психологічному знищенні в’язнів слідчий пропонував письменникові зберегти його „мерзенне життя“ взамін на „щире зізнання“, але от що почув від Б. Антоненка-Давидовича і що зафіксовано у протоколі цього слідства:

„Я не знаю, які у вас є засоби впливу на в’язнів під слідством. Та навіть коли б, припустімо, якимись невідомими способами вам пощастило зламати мене і я виказав би вам на себе й на інших оцю фантасмагорію, і коли б ви не тільки дарували мені моє „мерзенне“, як ви кажете, життя, а навіть випустили на волю, то я повісився б на першому ж сучку. Тому що таким людям, як я, можна жити з переламаним хребтом, але з переламаним моральним хребтом я жити не зміг би...“.

Тюрма і заслання забрали 22 роки його життя, але не вбили в ньому правдолюбства і віри у високий сенс людського життя і людського призначення.

Зберігши душу незаплямованою, письменник повернувся до літератури і до теми, котра найбільше потребує чистоти помислів і глибокої внутрішньої культури – до теми рідної мови.

У 1970 році вийшла його книжка „Як ми говоримо“, й кожна її сторінка пройнята мудрістю, рідкісною шляхетністю і до болю гострим почуттям відповідальности за українське слово, за наше повсякденне мовлення. З вдячністю сприйняло це видання все свідоме українство, автор одержав тисячі схвальних відгуків, і був серед них теплий лист від Надії Суровцевої.

У листі-відповіді до цієї вірної українки, такої ж несхитної, як і він сам, Б. Антоненко-Давидович писав:

„Дякую Вам за високу оцінку моєї книжки „Як ми говоримо“. Я не лінґвіст, а тільки белетрист і журналіст, і взявся за мовознавчі справи лише тому, що „із дальних странствій возвратясь“ 1957 року до Києва, я побачив у періодиці та книжках, не кажучи про живе мовлення, такий хаос, що мене аж смуток охопив. Чудова мова на очах перетворювалася на таку макаронічну суміш, що ніби досі нічого не робилося, щоб якось упорядкувати її, ніби не було вельми корисних праць Олени Курило, Синявського, Гладкого, Сулими та багатьох інших, що їх поглинула невблаганна Лета часів лихоліття. І я взявся чистити ті авгієві стайні, нічого, власне, не вигадуючи нового, а лише нагадуючи призабуте й додаючи до нього дещо з того, до чого сам дійшов своїми роздумами над нашою мовою та гарячим бажанням зберегти її красу та оригінальність...“.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Настав час рішучих дій

Пропоную розіслати всім українським патріотичним організаціям в діяспорі листа для рятування України від московського ярма, в якому вимагати осуду Володимира Путіна і проведення слідства у справах вбивства 400 громадян Росії під час вибухів будинків в Москві, Волгодонську, Буйнакську і спроби вибуху в Рязані, організованих російськими спеціяльними службами, щоб перекласти вину на чеченців і розпочати другу чеченську війну.

Також настав час з'ясувати обставини вбивства депутатів Думи Сергія Юшенкова і Юрія Щекочихіна, які займалися розслідуванням вибухів цих будинків; вбивства генерала Олександра Лебедя, який приніс мир Чечні; арешту і суду над офіцером Служби безпеки Михайлом Трепашкіним, що займався розслідуванням вибухів будинків; вбивства журналістки Анни Політковської та інших журналістів, які описували злочини москалів в Чечні; вбивства в Лондоні полковника Олександра Литвиненка; спроби отруєння діоксином Віктора Ющенка; загибелі в Смоленську Президента Польщі Леха Качинського і польської делеґації.

Керівництву діяспори варто вийти на колишніх президентів України Леоніда Кравчука, Леоніда Кучму, Віктора Ющенка і зобов'язати їх провести зустріч з Віктором Януковичем, на якій зажадати від В. Януковича припинення антиукраїнських дій.

Перед амбасадами і консульствами Росії в усіх країнах, де є українська діяспора, слід проводити маніфестації з гаслами „Свободу поневоленим народам Росії!", „Уряд Росії – до міжнародного трибуналу!"

Під амбасадами і консульствами України в багатьох державах треба проводити маніфестації з гаслами проти антиукраїнської діяльности В. Януковича і його оточення.

Іван Трояновський,
Сан-Франціско

„Свобода" розповіла усьому світові про кременецького мистця

Ректорат Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка щиро вдячний за статтю, яку було опубліковано в газеті „Свобода" (ч. 21). Радіємо з того, що про Ростислава Глувка, його картини, родинне місто і наш навчальний заклад знатиме тепер увесь світ.

Зі статтею мали змогу ознайомитися викладачі та студенти навчального закладу, також про неї написала в інститутській газеті „Замок" Ніна Казьмірук.

У статті „Радість від успіху завершеної справи" вона пише: „Відкриття кімнати-музею художника Ростислава Глувка у нашому інституті стало знаковою подією мистецького життя не лише в Україні, а й знайшло відголос у далекому зарубіжжі: газета української діяспори „Свобода" 21 травня опублікувала статтю відомого громадського і культурного діяча Володимира Луцева „Мистець Ростислав Глувко повернувся в Україну". Стаття ілюстрована репродукціями картин художника. Картини нашого земляка нарешті повернулися до отчого краю і стали духовним надбанням кожного, хто прагне долучитися до високого мистецтва".

Щиросердечно запрошуємо закордонних українців, коли будете на Україні, відвідати наш інститут та музейну залю Р. Глувка, яку ми мали за честь створити у навчальному закладі.

Афанасій Ломакович,
ректор інституту,
Кременець,
Тернопільська область

Альманах УНСоюзу-2010 варто послати в кожну хату України

Надзвичайно прекрасна обкладинка Альманаху-2010 з великою символікою: Шевченкові слова, образ дівчинки в народному убранні, яка тримає книжку „Моя країна Україна" на тлі пшениці-жита. Це – символіка наших ідеалів. Дивись і любуйся, гордись! До глибини душі вражає ця краса.

Надзвичайно цікаве видання за змістом. Якби в мене була можливість, я б замовив це видання в кожну хату України. Велика подяка за вашу працю.

Мені минуло 80 років, я є старим передплатником „Свободи" та „Українського тижневика". Перечитую все від „дошки до дошки". На жаль, видання приходить з великим запізненням.

Ще раз щиро дякую за всі альманахи і бажаю міцного здоров'я на довгі роки.

Анатолій Криворучко,
Отава

Безпідставне звільнення в Донецьку ректора – патріота України

Після того, як Президент України Віктор Янукович призначив від олігархічної Партії Реґіонів міністром освіти і науки Дмитра Табачника, усією Україною прокотилася хвиля протестів демократичних сил. Д. Табачник продемонстрував нелюбов до усього українського ще як був головою Адміністрації Президента Леоніда Кучми. Потім, як член Партії Реґіонів, він активно пропаґував „російський вектор" подальшого розвитку України.

Чого було чекати від міністра Д. Табачника? Лише погіршення в усій царині початкової та вищої освіти: утисків української мови, переписування „російськими вченими" підручників з історії України, ускладнення вступу молоді до вищих навчальних закладів, а також переслідування усіх, хто був незгідний з його призначенням.

29 липня українське телебачення повідомило новину, що наказом міністра Д. Табачника звільнено ректора Донецького державного університету, Героя України Володимира Шевченка – професора, доктора наук, академіка Національної академії наук України (НАНУ), Заслуженого діяча науки і техніки України, лавреата Державної премії України в галузі науки і техніки, почесного громадянина Донецька, який досі очолював Раду вищих навчальних закладів Донецької области й був головою Донецького наукового центру НАНУ.

Телевізійні журналісти намагалися дізнатися, чим завинив заслужений ректор, на якого протягом усього його 24-річного ректорування не було жодних нарікань? Прес-служба міністерства коментувати подію відмовилася. Сам Д. Табачник дав таку відповідь: „Ректор звільнений за професійними ознаками".

Ще від часів СРСР, якщо можновладці мали якісь претензії до підлеглого керівника, то посилали комісії, аби спочатку задокументувати недоліки, потім розглядали їх на колеґії міністерства, при потребі накладали стягнення, а тоді вже звільняли керівника з посади. Нічого цього у випадку з ректором В. Шевченком не було.

Д. Табачник одноосібно прийняв рішення. 29 липня Д. Табачник несподівано приїхав до університету і став вимагати від ректора написати заяву про звільнення за власним бажанням, однак, не одержавши позитивної відповіді від нього, написав наказ про звільнення.

В. Шевченко повідомив УНІАН: „Претензій до мене, як до ректора, або до університету ніяких немає. Університет входить до десятки найкращих університетів України. Чому так зі мною вчинили, мені важко збагнути. Істинних причин не знаю, але міністер у неофіційних розмовах заявив, що це – рішення вищих органів влади. Яких? Він цього не уточнив". Університетські викладачі повідомили УНІАН, що В. Шевченкові кілька разів пропонували вступити в Партію Реґіонів, але він відмовлявся.

Сенсаційну новину про звільнення В. Шевченка подав лише єдиний телевізійний канал – „1+1". Інші промовчали. Отже, маємо приклад фільтрування кадрів і залякування керівників українських університетів, розпочатий міністром з метою утвердження авторитарного правління в освіті України. А викладачі та студенти Донецького університету не збираються вийти на вулиці з протестом, мовчать ректори інших університетів України, жодна партія України не виступила проти самочинства Д. Табачника. Як у поезії Тараса Шевченка: „Усе мовчить, бо благоденствує".

Володимир Єфимов,
Дніпропетровськ

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відбувся 22-ий собор Української Православної Церкви в Канаді

ВІНІПЕҐ. – 12-18 липня Українська Православна Церква (УПЦ) в Канаді провела свій 22-ий звичайний собор, на якому обрала нового першоєрарха на місце Митрополита-емерита Івана, який на початку собору оголосив про свій офіційний відхід на заслужений відпочинок. Архиєпископ Торонто і Східної Єпархії Юрій був обраний як Митрополит-номінат УПЦ в Канаді.

Собор проголосував за прийняття його на посаду першоєрарха Церкви і підтвердив вибір співанням „Аксіос", що значить – „гідний".

Ще однією важливою точкою був виступ журналіста Віктора Малярека з Торонто з доповіддю про рабську торгівлю людьми. Його представила член парляменту Джой Смит. В основу доповіді була покладена книга дослідника болючої проблеми.

На соборі був обраний канцлером УПЦ в Канаді протопресвітер Віктор Лакуста з Едмонтону. Крім того, були обрані члени до повної консисторії, що є керівним органом Церкви протягом п'яти років, тобто до наступного собору.

Під час пленарних сесій делеґати переглянули фінансові звіти Церкви, заслухали і обговорили звіти різних організацій при Церкві, в тому числі комітетів і відділів.

Чимало часу було відведено на обговорення резолюцій, які накреслили напрямні і стиль діяльности Церкви на наступні п'ять років. Ці питання були обговорені дискусійними групами, на які були розділені делеґати.



Митрополит-номінат Української Православної Церкви в Канаді Юрій.



Канцлер Української Православної Церкви в Канаді о. протопресвітер Віктор Лакуста.

Відбувся бенкет, присвячений вшануванню Митрополита-емерита Івана. Архиєпископ УПЦ в США Антоній виголосив зворушливу промову, підкресливши пастирську діяльність Митрополита Івана, а також його посвяту Євангелії і Церкві.

Вітання були усні й письмові, отримані від парафій, організацій та політичних достойників.

Привітали свого духовного батька діти і молодь, які вручили йому букет червоних троянд, а він уділив їм своє архипастирське благословення.

Архиєпископ Іван висловив свою подяку Богові за благословення в житті і праці.

Після благословення Синоду Вселенської патріярхії Константинополя, Владика Юрій буде офіційно інтронізований на митрополичий престіл УПЦ в Канаді.

о. Віктор Лакуста

Привітання від СКУ

ТОРОНТО. – 14 липня 22-ий Собор Української Православної Церкви в Канаді обрав Архиєпископа Юрія, Єпископа Торонто і Східньої єпархії, Митрополитом Української Православної Церкви в Канаді.

З цієї нагоди Світовий Конґрес Українців (СКУ) надіслав на адресу Архиєпископа Юрія привітання, в якому дав високу оцінку його довголітньої невтомної діяльности в розбудові УПЦ в Канаді, у збереженні й примноженні духовних надбань українського народу та в піднесенні його національної гідности, а також відзначив віддану працю як представника українського православ'я діяспори в Раді директорів СКУ та висловив сподівання на плідне співробітництво у майбутньому.

СКУ побажав новообраному Митрополитові на многії літа невичерпних життєвих сил та наснаги для вірного служіння українській Церкві, народові та Україні.

СКУ

Презентації довідника з архівної україніки в Канаді

ОТАВА. – Нещодавно в п'ятьох містах Канади відбулися презентації видання „Архівна україніка в Канаді: довідник", опублікованого цього року в Києві. Нову книгу презентувала заступник директора Державного комітету архівів України д-р Ірина Матяш, головний координатор і упорядник видання. Довідник містить інформацію про організацію та зміст архівних матеріялів і збірок, що стосуються історії України й українців і які зберігаються в канадських архівах та інших установах.

Під час презентацій д-р І. Матяш підкреслила, що здійснення цього трирічного проєкту було б неможливим без тісної й постійної співпраці між українськими й канадськими науковцями, архівістами та іншими фахівцями, які допомогли упорядкувати й перевірити інформацію, необхідну для підготування книги.

Довідник – спільна публікація Державного комітету архівів України, Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства та Канадського інституту українських студій (КІУС) при Альбертському університеті. Під керівництвом І. Матяш над проєктом працювали Марина Ковтун, Анжела Майстренко, Людмила Приходько, Христина Вінтонів і Ростислав Романовський. Останній разом з Світланою Артамоновою здійснили бібліографічне редагування. Науковими консультантами були Мирон Момрик, Андрій Макух, Орест Мартинович і Радомир Білаш.

Головна частина книги містить описи збірок, що знаходяться в різних урядових, громадських і церковних архівах, а також у музеях і бібліотеках Канади. У додатку вміщено бібліографію головних публікацій про архівну україніку в Канаді. В кінці подано покажчики імен, установ, організацій і церков та список скорочень.

Перша презентація відбулася 1 червня в Торонто, в Українсько-канадському дослідно-документаційному центрі. У вступному слові А. Макух відзначив усе глибшу зацікавленість України українцями за кордоном, про що свідчить наявність архівної політики, спрямованої на збирання матеріялів про них. Українські канадці стали ніби пробним тестом для цієї ініціятиви, а вагомі зусилля д-ра І. Матяш у збиранні й упорядкуванні архівних збережень Канади засвідчили серйозність цих намірів. Після офіційного привітання

(Закінчення на стор. 10)



Д-р Ірина Матяш вручає почесну грамоту Миронові Момрикові в Отаві.
Фото: Посольство України в Канаді.



Під час презентації в Едмонтоні (зліва): Ірина Єндзьовська, Зенон Когут, Ірина Матяш, Богдан Клід, Радомир Білаш, Андрій Нагачевський, Богдан Медвідський і Надя Цинцар.


Labor Day 2010 Weekend
субота і неділя-
Забави з оркестрами `Ефіра` і `Грім` —
`Пивний Садок`— музика, пиво та смачні страви
Зустріньте Руслану...
VIP гостина "коктейл" ... приватний концерт... тел. 973-292-9800 x 3071
Ephyra
Hrim
Grupo Yuri
Svitanok
Неділя, 5-го вересня, 8:00 веч.
Руслана
повертається на
СОЮЗІВКУ
з новим концертом - "шоу"
Прем`єра пісень з нового CD
Бенефіс "Ruslana for Soyuzivka"
на користь "Ukrainian National Foundation-Soyuzivka Cultural Program Fund"
Спеціяльні гості
"СИЗОКРИЛІ"
неділя
$25
Вступ від особи*
$20—"VIP" паркування на оселі— (first come - first serve)
UNF
Soyuzivka for all seasons
www.SOYUZIVKA.com
216 Foordmore Rd.
Kerhonkson, NY
(845) 626-5641
в разі дощу—концерт відбудеться в "Metropolitan Theater of the Hudson Valley Resort" —845-626-8888
*UNF is a (501)c3 corp. Donations are tax deductible to the extent that the law allows.

Провідники „Самопомочі” були учасниками щорічної конвенції NAFCU



Член дирекції NCUA Майкл Фрайзел (третій зліва) з членами Дирекції кредитівки „Самопомочі” перед конвенцією.



Танцюристи „Громовиці” зфотографувалися з Майком Дитком.

ЧИКАҐО. – 21-24 липня відбулася річна конвенція Американської Асоціяції Федеральних Кредитових Спілок (National Association of Federal Credit Unions – NAFCU). Ця організація об’єднує всі зареєстровані кредитівки у США. Члени Ради директорів і керівники відділів Кредитової кооперативи „Самопоміч” брали участь у семінарах на різні теми стосовно діяльности кредитівок.

Під час конвенції відбулися зустрічі з головою управи Американської Кредитної Спілки (National Credit Union Administration – NCUA) Дебі Матз і членами управи NCUA Джіджі Гайленд і Майклом Фрайзелом. NCUA – це державна аґенція, яка реґулює і ґарантує ощадності у федеральних кредитових спілках.

Учасники конвенції прослухали вступне слово колишнього головного тренера дружини американського футболу „Chicago Bears” Майка Дитка, батько якого – українського походження.

На конвенції також виступили члени танцювального ансамблю „Громовиця” з Чикаґо. Виступ ансамблю спонзорувала Кредитова кооператива „Самопоміч”.

Щоб побачити „YouTube” відео виступу „Громовиці”, зайдіть на веб-сторінку кредитівки –Selfreliance.com, і звідтіля – на „YouTube”, сторінку кредитівки.

Прес-служба кредитівки „Самопоміч“

Презентації...

(Закінчення зі стор. 8)

від голови Центру д-ра Всеволода Ісаєва архівіст Іроїда Винницька представила промовця І. Матяш, яка після виступу вручила почесні грамоти Державного комітету архівів України А. Макухові та І. Винницькій.

Друга презентація відбулася 3 червня в Отаві, в Посольстві України. Її відкрив Посол України в Канаді д-р Ігор Осташ, який у вступному слові відзначив, що саме в Канаді знаходиться значна частина архівної україніки. І. Матяш вручила почесну грамоту М. Момрикові, який допоміг їй опрацювати важливі збірки Національного архіву Канади.

Наступна презентація видання відбулася 6 червня у Вініпезі в Українському культурно-освітньому осередку, під головуванням виконавчого помічника осередку Богдани Башук та діючого директора Центру українсько-канадських студій при Манітобському університеті Романа Єренюка.

І. Матяш подала загальний опис українських фондів у канадських архівах, в яких вона працювала, і підкреслила важливість їхньої доступности для кращого розуміння історії українців. Вона вручила почесні грамоти Володимирові Сеньчукові з консисторії Української Православної Церкви в Канаді, Глорії Романюк з Українсько-католицької архиєпархіяльної консисторії, Софії Качор, Р. Єренюкові та О. Мартиновичеві.

Презентація в Едмонтоні відбулася 8 червня в Провінційному архіві Альберти. У вступному слові д-р Богдан Клід розповів про численні наукові здобутки д-ра І. Матяш, зокрема про її статті й дев’ять книг, в тому числі дві студії про етносоціолога Катерину Грушевську. І. Матяш після доповіді вручила почесні грамоти Ірині Єндзьовській, Зенонові Когутові, Б. Клідові, Богданові Медвідському та Андрієві Нагачевському з Альбертського університету, Наді Цинцар з Пласту та Р. Білашеві.

Остання презентація довідника відбулася 9 червня в Калґарі, в Культурному центрі св. Володимира. Вечір відкрив бібліотекар Микола Ворон, який також отримав почесну грамоту за свій внесок у підготування видання. Під час перебування в місті І. Матяш гостинно прийняли Альберт і Ольга Бойки.

Д-р І. Матяш подякувала всім, хто сприяв виданню довідника, зокрема І. Осташеві, Марині Гримич (Отава), Іванові Винницькому, св. п. Тарасові Закидальському й Оксані Закидальській (Торонто), Анастасії Єренюк (Вініпеґ), Ярсові Баланові, Наді Фотій, Христині Когут, Олександрові Макарові і Петрові Саваринові (Едмонтон), Орестові Павлову (Монреаль), Сергієві Плохієві (Кембрідж, Масачусетс), Вадимові та Інні Пристайкам (Вашінґтон).

Презентаціям довідника в Канаді передувала його інавґураційна презентація 19 квітня в Посольстві Канади в Києві, під час якої Посол Канади в Україні Данієль Карон відзначив, що поява довідника стала помітним досягненням українських і канадських науковців. Остання презентація довідника має відбутися восени у Львові.

КІУС

В степах запорожської слави

ДОНЕЦЬК.– Є на мапі України місця, які нагадують яскраву книгу: читати її можна зранку до вечора. Сторінки саме такої „книги" перегорнули учасники табору „Нащадки запорожців" (комендант о. Олександер Воловенко), подорожуючи козацькими стежками сходу України. Серед мандрівників – пластуни і пластунки віком від 10 до 15 років зі станиць Донецька та Авдіївки, пластові виховники і редактор газети „Україна козацька" Антін Бобир.

В часі таборування було багато спостережень і відкриттів, цікавих знайомств. З першого дня таборування всі стали „журналістами", які мали виконати редакційне завдання і підготувати черговий випуск газети, присвячений запорожцям.

Вирушили в дорогу потягом „Донецьк-Херсон ". Були нічні розмови про героїчне, що навіювали романтику в серці, прагнення пригод. Острова Хортиця дісталися швидко. На скелястому березі Дніпра відкрили табір і рушили на зустріч з одним із семи архітектурних чудес України.

В своїх денних репортажах юнаки та юначки писали про Дмитра Байду-Вишневецького, про зразки козацької зброї, стовбур старезного дуба, вік якого понад 5,000 років, про січовий майдан, хатки та військові козацькі споруди, які увійшли до комплексу „Запорізька Січ ", про різнотрав'я і грозовий дощ, який ні на крок не відставав від мандрівників.

Вночі, коли вдивлялися у темряву старого Дніпра, здавалося, що миготіння на протилежному березі – це козацькі вогнища.

На острові оглянули величну греблю Дніпровської гідроелектростанції, чудовий вид на Дніпрові пороги.

Від Нікополя ми не очікували нічого дивного: промислове місто з ритмом провінційного життя. Але виявилося, що Нікополь – привітний і дуже самобутній. Самобутність була вже у тому, що на місці сучасних забудов була козацька переправа через Дніпро – Микитин Ріг. Пізніше це було місце Микитинської Січі. Саме тут у 1648 році Богдана Хмельницького обрали гетьманом України. Про це надхненно розповів співробітник місцевого краєзнавчого музею Мирослав Жуковський.

В село Капулівку приїхали надвечір. Проблему ночівлі вирішили неочіковано швидко: мешканець села люб'язно запропонував свою садибу.

Ми дізналися, що він і його дружина доглядають за могилою леґендарного Івана Сірка, який був людиною виняткової особистої хоробрости і талановитим воєначальником. Коли біля могили героя о. О. Воловенко почав свою розповідь про цю людину, почуття кожного переплелися з героїчним духом почутих леґенд.

І знову дорога: то сонячна – то дощова. І ось ми – на сакральній землі. Таких місць на землі – одиниці: у Тібеті, Непалі та Єгипті. Цей „кам'яний острів" називають Кам'яною Могилою, що під Мелітополем. Символічним було закінчити багатоденні мандри в одному з найпотужніших енерґетичних центрів плянети! Тут хочеться зупинитися, помовчати, прислухатися до свого мовчання, помолитися. Коли прийшов час прощатися з цією сакральною місциною, впіймала себе на думці, що хотіла б сюди повернутися хоча б на декілька днів.

Тетяна Переверзєва,
Пластова виховниця, Донецьк



Пластуни біля могили кошового отамана Івана Сірка в Капулівці.



Учасники табору „Нащадки запорожців" на Хортиці.

Городоцькій церкві – 500 років



Церква Благовіщення Пресвятої Діви Марії у Городку.

ГОРОДОК, Львівська область. – Церква Благовіщення Пресвятої Діви Марії у Городку на Львівщині 25 липня відзначила своє 500-річчя.

Перша згадка про церкву зустрічається в „Історії України-Руси" Михайла Грушевського, де зазначено, що храм був побудований у 1510 році на місці попередньої дерев'яної церкви, якій було не менше, ніж 200 років.

У день свята в давній церкві була відслужена архиєрейська Літургія за участи церковних хорів, вручено подячні відзнаки.

Євген Цимбалюк



Завершилася патріотична гра Українського козацтва „Джура-2010“



Джури рою „Дніпровські козаки" з Кременчуцького педагогічного училища Полтавської области виконують конкурсну програму „Ватра“, в якій вони стали переможцями.

КИЇВ. – Вже другий рік поспіль з ініціятиви Ради Українського козацтва при Президентові України та Центру національного відродження спільно з Міністерством освіти і науки України проведено дитячоюнацьку військово-спортивну патріотичну гру „Сокіл“ („Джура“) Українського козацтва.

Змагання відбулися в школах, районах, областях, а всеукраїнські фінальні змагання проведено в Києві. До здійснення програми активно долучилися козацькі та інші патріотичні організації в областях України. У грі брало участь 30 тис. молодих українців.

16-25 липня на базі Центрального табору туристського активу учнів Українського державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді в село Осій, Закарпатська область, відбулися фінальні заходи у формі Всеукраїнського оздоровчого злету учасників гри „Джура-2010“.

На злет прибули 230 учасників з усієї України, що стали переможцями обласних фінальних етапів гри. Були представлені рої: від Київської области – „Еней“, Рівненської – „Дубравці“, Закарпатської – „Кам'яницькі соколята“, Івано-Франківської – „Лицарі Карпат“, Херсонської – „Таврійський дозор“, Миколаївської – „Мудрі сіроманці“, Тернопільської – „Чайка“, Волинської – „Волинські яструби“, Дніпропетровської – „Корсунь“, Полтавської – „Дніпровські козаки“, Вінницької – „Богунівці“, Львівської – „Вовкулаки“, Кіровоградської – „Козаки Інгулу“, Сумської – „Арт-Суми“, Житомирської – „Характерники“, Чернівецької – „Хотинські козаки“, Хмельницької – „Несамовиті орли“, Луганської – „Беркут“, Харківської – „Мрія“, Донецької – „Савурівці“, Чернівецької – „Чупрундир“, Севастополя – „Лукульські відчайдухи“, Іршави Закарпатської области – „Козацька родина“.

Всеукраїнський злет тривав 10 днів. У перші дні відбувся конкурс звітів про виконання завдань відповідно до ідейних принципів лицарства та святкова ватра „У колі друзів“, на якій учасники злету виступили з власною мистецькою програмою. Найкращими за звітами стали рої „Дубравці“, „Арт-Суми“ та „Чайка“, найкраще представили свої рої під час святкової ватри „Дніпровські козаки“, „Корсунь“ та „Таврійський дозор“.

17 липня відбулося сходження на найвищу місцеву вершину – гору Бистру, де урочисто було встановлено козацький прапор з символікою Українського Вільного Козацтва.

18 липня в Іршаві відбулося урочисте відкриття злету – парада вулицями міста, віче на центральній площі та концерт. 19 липня джури відвідали місцеву військову частину в Мукачеві, де ознайомилися з умовами проживання військових, зразками військової техніки та стрілецької зброї, вивчили основні правила ведення стрільби з автоматичної зброї та виконали вправу з бойової стрільби.

Найкращими стали рої „Дніпровські козаки“, „Несамовиті орли“, „Лукулські відчайдухи“, „Арт-Суми“ та „Лицарі Карпат“. На площі військової частини джури показали свої вміння зі стройового підготування. Найкращими стали рої „Волинські яструби“, „Беркут“, „Мудрі сіроманці“, „Дніпровські козаки“ та „Мрія“.

20 липня табір здійснив радіяльний вихід в урочища „Кам'янка" до джерела термальної води, та „Глибоке" – до джерела мінеральної води. Під час походу був обід з місцевих страв – бограч і крумплі з солониною та бринзою. Школярі були дуже задоволені походом і обідом.

21 липня учасники злету подолали смугу перешкод, що була підготовлена з використанням козацької леґенди. Наступного дня джури брали участь у клясичній тактичнокомандній грі з боротьбою за прапори. В наступні дні вони здійснили вихід в урочище „Смерековий камінь“ та взяли участь у комплексних командних інтелектуально-екстремальних іграх з військово-спортивними та туристичними елементами та використанням методик гри „Квест“. Урочисте закриття злету відбулося 25 липня в Іршаві.

У дев'яти видах змагань перші місця посіли – в конкурсі звітів рій „Дубравці", в конкурсі „Ватра“ – рій „Дніпровські козаки", на смузі перешкод – рій „Кам'яницькі соколята", з стрільби – рій „Дніпровські козаки", з боротьби – рій „Волинські яструби", з таборування – „Корсунь", в конкурсах „Відун“ – рій „Характерники", „Впоряд“ (стройове підготування) – рій „Волинські яструби", „Пластун“ – рій „Волинські яструби“.

Активно підтримали проведення злету козацької молоді організації Реєстрове українське народне козацтво, Міжнародна федерація бойового гопака", „Білоцерква Січ“, Вінницький козацький полк ім. Івана Богуна, Спілка Української Молоді в Україні та Пласт.

Анатолій Грива,
помічник секретаря
Ради Українського козацтва
при Президентові України



Ранкова збірка табору.



Навчання правилам стрільби з вогнепальної зброї.



Організатори гри „Джура“ серед учасників Всеукраїнського злету: у першому ряді перший зліва – Олег Юрченко, представник Спілки Української Молоді в Україні, четвертий зліва – Анатолій Грива, похідний отаман табору, п'ятий зліва – Тарас Гребеняк, вишкільник Центру Національного Відродження, шостий зліва – Тарас Рондзістий, директор Центру Національного Відродження, сьомий – Володимир Забуга, головний отаман Реєстрового Українського Народного Козацтва.

ВІДГОМІН ІСТОРІЇ

Ядерна катастрофа, яка не стала застереженням

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – 7 липня до аґенції „Інтерфакс" та інших засобів масової інформації звернулися робітники 30-го судноремонтного заводу Міністерства оборони Росії з закликом вплинути на уряд, котрий має намір розпиляти атомний підводний корабель К-431, на якому 10 серпня 1985 року в затоці Чажма стався вибух ядерного реактора. Цей заклик дозволив відтворити обставини жахливої катастрофи, подібної до вибуху атомного реактора в Чорнобилі, що стався через дев'ять місяців після катастрофи на Тихому океані.

Віце-адмірал запасу, колишній командувач фльотилії атомних підводних човнів Тихоокеанської фльоти СРСР, до якої входив К-431, оприлюднив заяву, у якій ствердив, що вибухи в Чажмі і в Чорнобилі мали однакову причину, і коли б Москва не зробила таємниці з вибуху в Чажмі, а забезпечила перевірку усіх атомних об'єктів країни, то Чорнобильської катастрофи не сталося б.

Яка ж історія катастрофи в Чажмі? Подводний корабель прибув на заміну активних зон двох реакторів, яку виконували фахівці Берегової технічної бази (БТБ). Сама БТБ на той час була в занедбаному стані: сховища відпрацьованого ядерного пального не діяли, і радіоактивну рідину спеціяльні танкери вивозили і виливали в океані. Так чинили і з твердими відходами реакторів. Про це довідалися уряди Японії і Південної Кореї, які стали протестувати і навіть переслідувати ці танкери військовими кораблями. Але Москва на протести не зважала. Таке ж діялося і на Північній фльоті СРСР.

Перезавантаження першого реактора на К-431 відбулося, а з другим реактором сталося лихо: його покривка не ставала на місце, бо під неї потрапив сторонній предмет. Виконавці заміни вирішили потаємно усунути несправність наступного дня, в суботу, 10 серпня 1985 року. Для цього до К-431 підійшов плавучий кран, який підняв покривку. Виконавці не зауважили, що разом з нею догори пішли також усі нутрощі реактора.

У цей час повз місце робіт промчав бойовий катер – і хвиля хитнула плавучий кран. Цього було достатньо, щоб стержні реактора зайняли небезпечний рівень і сталася ланцюгова реакція, а за нею – потужний вибух. Покривка вагою 12 тонн злетіла у повітря на два кілометри і знову впала на корабель, розламавши його борт. Вода залила реактор. Від 10 моряків, які виконували роботу, не залишилося й пари. Радіоактивні маси впали на селище Дунай, навколишні гори, судноремонтний завод, інші кораблі. Радіяція у сотні разів перевищила норму.

На місце вибуху прибув В. Храмцов, який викликав буксир і власноручно сокирою перерубав усі кріплення, щоб відвести К-431 у безпечне місце і не дати йому затонути. Невдовзі прибула аварійна команда. У зараженій зоні працювали матроси, будівельники, робітники заводу. З корабля палахкотіло полум'я, його огортав чорний дим. Ніяких засобів захисту люди не мали, про небезпеку їх ніхто не попередив. У повітрі був запах озону, але тоді ніхто не знав, що це – ознака високої радіяції. Виходи з заводу були перекриті, нікого не випускали. Коли настала ніч, у ліквідаторів забрали і спалили одяг, але іншого не було і вони до другої години ночі сиділи на подвір'ї голі.

Тим часом в селищі Шкотово, поблизу від заводської затоки, життя тривало як завжди. Діти купалися у забрудненому морі, дорослі господарювали. Лише у надвечір'ї родини робітників стривожилися їхньою відсутністю, але їх заспокоїли, що на заводі сталася незначна аварія. Зовнішній зв'язок з селищем було відключено для збереження таємниці.

Потерпілими від ядерного вибуху визнали 290 осіб, хоча насправді число їх сягало кількох сотень.

У цьому році, через 25 років після вибуху, уряд Росії зажадав „утилізації", тобто знищення враженого радіяцією корабля К-431, який стоїть серед інших, не менш небезпечних кораблів у затоці міста Павловська.

Робітники відмовилися виконувати завдання, оскільки воно створює небезпеку для їхнього селища Дунай. У день вибуху радіоактивні викиди вразили узбережжя Усурійської затоки океану. Ще й досі вода в затоці Чажма радіяційно небезпечна. Тепер мова йде про те, щоб вирізати ушкоджені реактори разом з суміжними відсіками і зберігати їх далі на плаву. Але ніхто не знає, скільки отруйного ядерного пального є в реакторі.



Віце-адмірал Віктор Храмцов, який відкрив світові таємницю ядерного вибуху в Чажмі.

Можна зробити висновок, що тепер справа ушкодженого реактора є внутрішньою проблемою Росії. Але при цьому залишається відкритим питання: чи буде визнано перед усім світом, що затаєння катастрофи з Чажмі обернулося непоправним лихом для України лише через те, що Москва намагалася обдурити світ замовчуванням жахливої ядерної аварії?

Левко Хмельковський

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Київ на поштовій картці

Заслужений діяч мистецтв Катерина Росандіч-Кричевська відгукнулася на статтю киянина Дмитра Малакова „Як тебе не любити, Києве...“ (ч. 28) і надіслала з Каліфорнії кільканадцять поштових карток з краєвидами України, зокрема Києва. Саме „столичні“ картки вміщені на цій сторінці з редакційними коментарями.



Аскольдова могила. Фото: А. Левченко. 1962 рік.

Аскольдова могила – частина мальовничого парку на схимах правого берега Дніпра, між Дніпровським узвозом і Маріїнським парком. Овіяне таємничими леґендами місце вабило киян і гостей міста. Тарас Шевченко зобразив Аскольдову могилу на своїй акварелі.

Цю місцевість пов'язують з леґендою про убивство князів Аскольда і Дира. Тут був княжий двір, до якого обманом увійшов варязький вікінґ Олег. Він запросив Аскольда і Дира на зустріч з ним, на якій на них напали вояки і вбили їх.

Над могилою князя Аскольда через 50 років поставили церкву св. Миколи, бо це ім'я прийняв Аскольд при хрещенні в 867 році.

В кінці XVIII ст. на Аскольдовій могилі виник некрополь, у якому було поховано майже 2,000 осіб – відомих і заможних киян, філософів, літераторів, акторів, інженерів і композиторів. У 1934 році більшовики перетворили цвинтар на парк. Під час окупації Києва німці ховали тут своїх вояків, а в 1943 році тут були поховані вояки Червоної армії.

У парку є дерев'яний хрест в пам'ять юнаків, які загинули в бою під Крутами і були поховані на Аскольдовій могилі.



Площа Калініна. Фото: В. Борисов і С. Яновський. 1962 рік.

До кінця X ст. ця місцевість, як і увесь Хрещатик, звалася Перевісище, бо у часи Київської Русі мисливці розставляли тут, в лісових хащах, свої перевіси (сіті), аби ловити звірів. Трохи вище, де починається вулиця Софіївська, були Лядські ворота, що вели у Верхнє місто.

На території сучасного Майдану Незалежности у XVIII ст. були збудовані кам'яні фортифікаційні Печерські ворота, які проіснували до 1833 року. Наприкінці XVIII ст. площа була пустирем – Козиним болотом. До 1871 року на площі, що тоді звалась Хрещатицькою, був ринок, давались циркові вистави, відбувались народні гуляння. У 1876 році, після спорудження будівлі міської думи, площа отримала назву Думської. У одному з приміщень міської думи певний час містилась художня школа українського мистця і педагога Миколи Мурашка.

У березні 1919 року площу було перейменовано на Радянську, згодом, у 1935 році, на площу Калініна. У 1977 році вона дістала нову назву – площа Жовтневої революції, а після розпаду СРСР площа отримала свою сучасну назву – Майдан Незалежности.



Хрещатик. Фото: А. Левченко. 1962 рік.

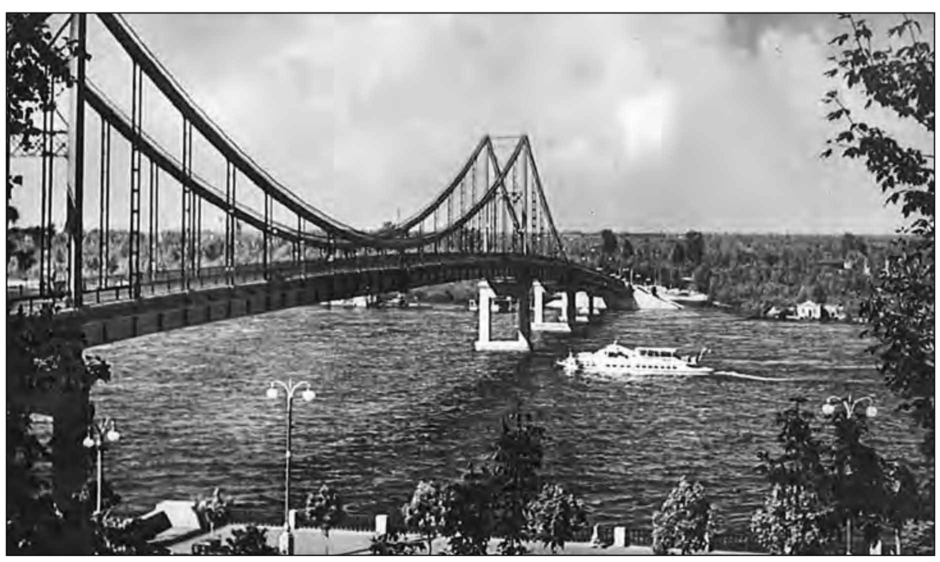
Хрещатик вже давно став символом Києва. Але раніше тут були непрохідні хащі, „хрещатий яр“, у якому протікала ліва притока Либеді – річка Хрещатик. У документах XVI-XVII ст. ця місцевість відома як Євсейкова долина, у документах XVIII ст. – Піски.

З озера біля сучасного Майдану Незалежности витікав струмок, який у районі вулиці Басейної впадав у річку Клов. Вздовж струмка лежала дорога на Васильків. Забудова вулиці почалася наприкінці XVIII ст. Перші будівлі були дерев'яні. Пізніше з'явилися маєток капеляна університету Ігнатія Головинського (у ньому розміщалась також губернська поштова контора з відділом диліжансів), перший в Києві міський театр, на місці якого було збудовано готель „Европейский“, а потім – музей Володимира Леніна (нині – Український дім). Формування Хрещатика як вулиці почалося з 1830-1840-их років. Він став головною вулицею Києва, яку продовжили до Бесарабської площі. Хрещатик й досі – найдовша центральна вулиця Европи, має 1,200 метрів.



Вулиця Басейна. Фото: А. Левченко. 1962 рік.

У 1840-их роках на Бесарабській площі був споруджений басейн і вулиця дістал назву Басейної. Тоді ж почалася її забудова переважно дрібними крамничками, але згодом замість них проклали бульвар. В будинку на цій вулиці народився і жив композитор Рейнгольд Ґлієр.



Парковий міст. Фото: Я. Паволоцький. 1962 рік.

Парковий міст – порівняно недавня споруда. Його звели у 1956-1957 роках, щоб надати киянам можливість відвідувати пляжі Труханового острова. Раніше їх перевозили річковими трамваями. Довжина мосту 400 метрів, висота 26 метрів. Пізніше на острові було селище Ольжище – маєток княгині Ольги, псковитянки, дружини князя Ігоря. Труханів острів був в XI ст. резиденцією дочки половецького хана Тугорхана – дружини київського князя Святополка, потім – володінням Пустинно-Микільського монастря.

Новини з Рівненської області

Кирилиця на церковному дзвоні



Краєзнавець з Дубна Василь Захаров біля дзвона-реліквії.

До наших днів дійшло небагато пам’яток, на яких цифри позначалися б кирилицею. Тим ціннішою є недавня знахідка, яка нині експонується на виставці „Скарби наші духовні“ у Державному історико-культурному заповіднику міста Дубна.

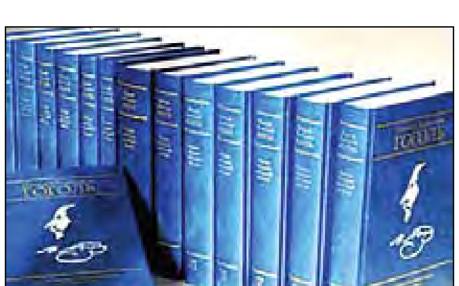
„Цей унікальний церковний дзвін, виготовлений з бронзи у 1572 році, – розповідає старший науковий працівник заповідника Микола Пшеничний, – належав Дубенському Спасо-Преображенському монастиреві, ігуменом якого був знаменитий Мелетій Смотрицький. Один з тодішніх благодійників Гнєвош Ворон дав кошти на виготовлення дзвона. Століттями дзвін служив православному люду, але більшовики скинули його з дзвіниці. Дзвін тріснув і свій дзвінкий голос втратив назавжди“.

Тривалий час тріснутий дзвін перебував у закутку Спасівської церкви, звідки, розшуканий музейниками, потрапив до Дубенського замку.

Микола Гоголь у 17 томах

З нагоди 200-річчя від дня народження геніяльного сина України Миколи Гоголя було здійснено видання повного зібрання його творів і листів. Цей 17-томний збірник став надбанням Рівненської области, з теренами якої письменник пов’язав героїку свого леґендарного Тараса Бульби. Книги презентовано для обласного краєзнавчого музею.

„Це надзвичайно цінне видання, – сказав доктор філологічних наук, упорядник видання Володимир Воропаєв, - дуже багато творів ми надрукували за автографами прижиттєвих видань, наприклад, „Тараса Бульбу“, „Старосвітських поміщиків“. Нам вдалося знайти найповніший комплект чернеток „Мертвих душ“ і вибрати з них те, що було виправлено чи відредаговане Гоголем останній раз“.



В цих книгах – увесь Микола Гоголь.

Друге народження джерела „Під грабом“



Хресний хід до джерела.

З ініціятиви письменника-природолюба Михайла Степанюка і завдяки народній толоці в селі Грабів отримало друге народження цілюще джерело, до якого вже добралося річкове болото.

Доброчинний фонд „БлагоДійна корова“, який уже 10 років дарує корови родинам, цього року вирішив зібрані фонди використати на благоустрій джерела.

Велику допомогу надали підприємці Микола Антонюк, Олексій Мусійович, Ігор Марцинюк. Клеванське лісове господарство озеленило довколишню територію. Загалом до цієї справи долучилося 27 жителів Грабова.

З нагоди відкриття джерела „Під грабом“ парафіяни хресним ходом прийшли до водяної каплички, де о. Ростислав освятив воду та капличку на честь ікони Божої Матері „Живоносне джерело“.

100 пісень українського фармера



Фармер, композитор і співачка Галина Мосійчук.

Галина Мосійчук має у своєму фармерському господарстві „Катерина“ у селищі Мізоч 28 гектарів батьківського поля, що перейшли їй у спадок. А ще має 100 написаних нею пісень, які звучать у її виконанні навіть у космосі. Свого часу компакт-диск авторки та виконавиці космонавти Олександер Вікторенко, Юрій Онуфрієнко й Анатолій Філченко брали з собою у літ до зір. Особливо сподобався їм твір „Не забувайте матерів“.

Наразі Г. Мосійчук з нагоди появи першої сотні своїх пісень організувала в Дубні сольний концерт, на який зібралися прихильники її таланту фактично з усієї України.

Г. Мосійчук не має музичної освіти, тому спочатку награє мелодію на баяні, записує її і дає на аранжування Олександрові Раковському, а відтак вносить пісню у свій репертуар.

Чи не найбільше таких пісень написані на слова дубенської поетеси Любови Пшеничної. Талант Г. Мосійчук високо оцінений на багатьох конкурсах та фестивалях.

Бурштин – сонячний камінь



Герб України – з бурштину.



Такою бурштиновою екзотикою не можна не милуватися.

До музею підприємства „Бурштин України“ в Рівному донедавна годі було потрапити. Сюди головним чином водили виключно високоповажних гостей Рівненщини. Віднедавна перший бурштиновий музей в Україні став доступним для всіх бажаючих.

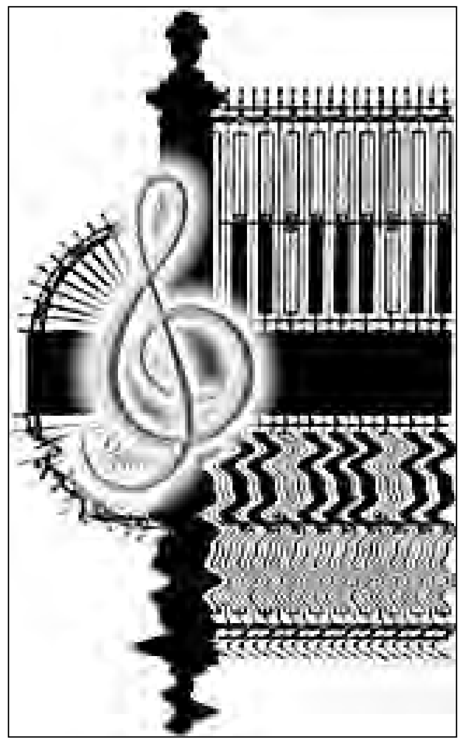
Сотні бурштинових унікатів зайняли своє місце в музейній експозиції. Тут є бурштин понад 200 відтінків – від білого, який найбільш цінується ювелірами, до яскраво-вишневого.

У музеї експонується також найдавніший бурштиновий виріб в Україні, якому приблизно 2,500 років. Це диск-амулет, знайдений на території Дубенського району, який свідчить про те, що наші предки вже тоді вміли обробляти бурштин і використовувати його як обереги.

Добірку підготував Євген Цимбалюк, Рівне

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Славні річниці хорів ім. Миколи Лисенка та „Мрія“



ДОЛИНА, Івано-Франківська область. – 28 лютого у Долині відбулася міжнародна конференція, присвячена 90-літтю від дня народження музиколога і дириґента д-ра Мирослава Антоновича, засновника в Голяндії українських хорів – „Візантійського“ та ім. Миколи Лисенка.

Матеріяли цієї конференції видано книжкою „Музика гумана“ (2010). Видання присвячено св. п. М. Антоновичеві. Це важливе музичне видання Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка упорядкував проф. Юрій Ясіновський, фінансову допомогу надала міська рада Долини і особисто посадник міста Володимир Гаразда. Як відомо, М. Антонович народився у цьому місті. Недавно міську музичну школу названо його ім’ям.

21 серпня хор ім. М. Лисенка під керівництвом Ірини Горванко на запрошення міської ради та В. Гаразди вже вдруге виступить на Дні міста з концертом. Наступного дня теж вдруге він виступить на Ясній горі у Гошеві – на запрошення ігумена о. Дам’яна Кастрана та о. Тараса Керницького. Хор співатиме у прекрасній церкві Гошівського монастиря, де вже співав у жовтні 2008 року.

А в кінці цього року хор, заснований М. Антоновичем та Паулом Гакенесом, відзначатиме 15-ліття своєї діяльности для добра та розвитку української хорової культури.

Щоб відзначити цю річницю, хор поїде у вересні 2011 року до Канади на спільні виступи з славним дівочим хором „Веснівка“ з Торонто під керівництвом Квітки Кондрацької, яка у минулому тісно співпрацювала з М. Антоновичем та „Візантійським хором“. Недавно хор „Веснівка“ мав успішні виступи у Португалії. Він десятиліттями виконує на різних континентах світу корисну працю для прослави української хорової культури і музики.

Хор „Мрія“ Львівської комерційної академії на відзначення свого 25-ліття мав успішний концерт 20 травня у Львові, у престижній Органній залі, яку виповнили відомі діячі з духовного, музичного, наукового та мистецького світу. Було запрошено цілий ряд визначних дириґентів та музик, які прийшли привітати заслужений хоровий колектив і його керівника Василя Долішного.

Поміж запрошеними гостями були представники польського чоловічого хору „Ґурнік“ з Люблін, хорової капелі „Ґерманія“ з Айзенґутенштату. За чверть століття своєї діяльности ця хорова капеля відіграла помітну ролю у примноженні слави української пісні, піднесенні духовности і національної свідомости українського народу. Президентом, батьком та душею хору є проф. Степан Гелей, проректор академії, надзвичайна людина, автор книги „Мрія“ на крилах історії“ (2005). Був одним з засновників хору та співає у ньому від початку.

У вступному слові до книжки „На крилах „Мрії“ (це збірка хорового репертуару капелі, яку підготував і упорядкував колишній довголітній дириґент „Мрії“ проф. Богдан Дерев’янко) проф. С. Гелей пише: „Бажання співати – природна потреба кожного українця. Можна навіть говорити про пісенність української культури в цілому. Як найбільш демократичний вид музичного мистецтва, хоровий спів сприяє виявленню духовного потенціялу людської особистости і є могутнім засобом впливу на душу людини. Він несе великий заряд позитивної енерґії, сприяючи духовному очищенню.

Пісня є тим космічним кодом, що переходить з покоління в покоління, живить нашу пам’ять про зв’язок віків і за тяжких історичних обставин допомагає нам вижити як нації“.

Щоб відзначити річницю, управа та хор ім. М. Лисенка запросили хор „Мрія“ на спільні виступи до Голяндії 1-3 жовтня. Разом вони виконають два концерти та Літургію, а також запишуть спільно деякі пісні на диску. У минулому вони записали диск під назвою „Голяндія зустрічає Україну“. Ця корисна міжнародна співпраця продовжується завдяки розумінню і підтримці колишніх ректорів академії і теперішнього ректора проф. Івана Копича.

З нагоди 10-ліття Культурно-мистецького фонду ім. Володимира Луцева у Надвірній 15 серпня у залі Надвірнянського культурного центру відбудеться концерт та чергова номінація трьох кандидатів на щорічну премію згаданого Фонду. Голова Фонду, відома скрипалька Ольга Максим’юк та Комітет Фонду уже вдесяте вручать нагороди молодим студентам, яких вибрано за їхні заслуги у навчанні і громадську діяльність.

У цей спосіб вже нагороджено близько 40 молодих талантів. Мета фонду – виявлення та фінансова підтримка талановитих студентів у навчанні з тим, щоб у майбутньому вони поповнили еліту української нації.

Володимир Луців

ПОДОРОЖІ

Ратне – ключ до Полісся

Продовжує дослідження історичної Волині відомий історик-архівіст, автор ряду книжок Володимир Рожко з Луцька. Вміщуємо дві його розповіді про подорожі до історичних міст.

Предавнє містечко Ратне свої джерела ховає в сивій глибині віків, коли тут стояла княжа рать – військова залога, в руках якої зберігався ключ до брами на водному шляху з варяг у греки – до золотоверхого Києва.

Про військове призначення говорить назва й сусіднього з Ратним граду над Прип'яттю – Щитно (сучасний Щитинь), який був своєрідним військовим щитом, що прикривав цей стратегічний водний шлях.

Княжий град Ратне в середньовіччя являв собою добре укріплену фортецю, обнесену земляними валами з дубовими частоколами на них, сторожовими вежами, з яких Прип'ять, перетята в кількох місцях залізними ланцюгами, простежувалася на багато кілометрів за і проти течії.

В Ратно також був погост – центр згромадження данини, куди її звозили взимку з навколишніх поселень князівські тіуни, а весною чисельні каравани суден по Прип'яті і Дніпру везли її до Києва.

З 1443 року, в час правління князя Лева Свидригайла, Ратне перейшло до князів Сангушків, а засноване 1564 року Ратенське староство мало містечко своїм адміністративним центром. З люстрації 1565 року бачимо, що до цього староства належала велика кількість сіл і містечок, включаючи території нинішніх Ратнівського, Старовижівського, Ковельського, Камінь-Каширського, Любешівського районів. Здавна Ратне ділилося на Старе – в низькій болотяній частині між річками Вижівкою і Прип'яттю, і Нове. В Старому Ратному знаходився давній замок, біля якого зосереджувалося не лише адміністративне, економічне життя цього реґіону Полісся, а й духовне. Саме тут було побудовано й першу святиню – монастир Різдва Пресвятої Богородиці, з яким тісно пов'язане ім'я Митрополита Петра Ратенського.

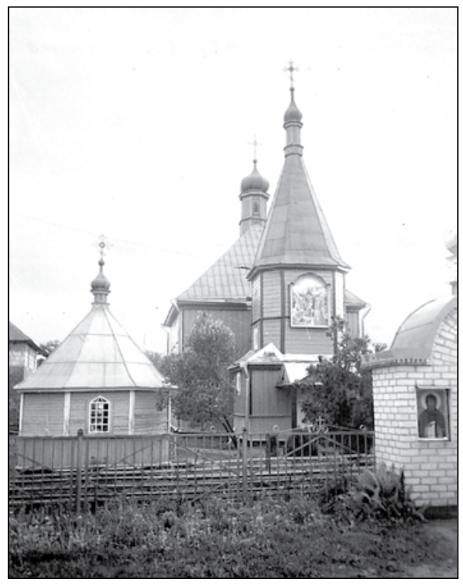
П. Ратенський – син поліської землі, автор знаменитого твору – „Повчання", відомий маляр-іконописець – був Митрополитом Київським і Галицьким, будівничим собору Успіння Божої Матері в Москві, під склепінням якого зберігається його прах, а 1327 року П. Ратенський занесений до лику святих.

З монастирем тісно пов'язане походження чудотворного образу Новодвірської Божої Матері часів перебування тут П. Ратенського. Згідно з історичними джерелами цю ікону і намалював П. Ратенський. Пізніше Чудотворний образ Богородиці було перенесено до Чернігова.

В кінці XIX ст. в Ратне було дві парафіяльні церкви Різдва Пресвятої Богородиці. Польська окупаційна влада 1933 року вилучила, не дивлячись на чисельні протести міщан Ратного, з цієї церкви грамоти на пергаменті, писані князями, де були згадки про святу обитель, перші храми Божі, а також підтвердження прав місцевих міщан на грунти і привілеї, надані їм князями ще в середньовіччя. Ці грамоти були забрані до Варшави, і всякі спроби віднайти їх не мали успіху.

Ще студентом я оглядав в Третяковській галереї Москви найдавніше іконографне зображення – велику Деісусну ікону „Митрополит Петро" з Тверського отрочого монастиря роботи московського майстра першої половини XV ст. На ній Митрополит П. Ратенський – в білому клобуці з шестикрилим серафимом на чолі. Пізніше оглядав скульптуру Митрополита П. Ратенського роботи відомої львівської скульпторки Теодозії Бриж, яка за цю та інші скульптури отримала звання Заслуженого скульптора України.

Весняного суботнього дня я знову відвідав Ратне. На жаль, часті реставрації святині все більше і більше позбавляють її первісного вигляду. На церковищі від старих дерев залишилися лише пеньки. Церква без них – оголена і незахищена. Кожні реставраційні роботи храму мають бути так обдумані, щоб не змінювати первісного її вигляду та довкілля біля неї.



Церква Різдва Пресвятої Богородиці (1793 рік) в Ратному.

Поруч святині, за кілька метрів від вівтаря, споруджено масивну двоповерхову кам'яну будівлю – будинок настоятеля. Колишнє монастирище все більше обкрадають і звужують. Площа для археологічних досліджень в майбутньому зменшується.

Я довго стояв перед храмом, переносився думками в минуле, коли тут молились безіменні ченці, серед них і Митрополит П. Ратенський.

Святиня в заплавах Стоходу

Село Бучин колишнього Пинського повіту на Любашівщині належить до давніх осель краю. Позначилося його вигідне розташування в так званому заріччі, яке творила річка Стохід при впадінні в Прип'ять.

В Заріччі доступ до обох рік важкий через болота, порослі кущами. Але саме ця важкодоступність в давнину була головною природною запорукою безпеки для тогочасних мешканців Бучина. Справді, в усі часи часи навколишні болота були покриті кущами верби і лози. Перші писемні згадки про оцю оселю належать до XVI ст., коли вона, як і всі навколишні, належали українським православним князям Пинським, які будували храми, щоб в них яскраво горіла свічка українського православ'я.

Церкву св. Миколая теж було побудовано серед заплавів річок Прип'яті і Стоходу. Святість цього місця набута з'явленням тут чудотворного образу Пресвятої Богородиці. Образ, без сумніву, італійського походження XVI-XVII ст. і, на мою думку, належав римо-католицькій чи руській унійно-православній церкві, про що свідчить його коронування, як також зображення Богородиці не суворо клясичне, а більш народне.

Біля чудотворного образу відбувалися численні зцілення, про що свідчила книга обліку фізичних і духовних зцілень, яка зберігалася в святині до 1915 року і зникла разом з церквою в ході боїв Першої світової війни. Одначе, чудотворний образ вдалося врятувати, і він зайняв знову своє місце у відбудованому храмі в 1920-их роках.

Над храмом св. Миколая у Бучині пронеслися буревії Другої світової війни, але святиня вціліла. Зазіхнули на неї місцеві атеїсти. 1961 року її було знято з реєстрації, влаштовано в ній склад колгоспного майна. З постанням незалежної України храм св. Миколая знову став використовуватися за призначенням, але належить до Української Православної Церкви Московського патріярхату.

Про чудотворний образ вперше розповів мені два роки тому настоятель церкви св. Параскеви в селі Морочно о. Павло Дубинець – не лише священик, але й добрий знавець і дослідник минулого.

Недільного червневого ранку я поїхав до Любашова, де мене зустрічав студент семінарії Федір Устимчук, і ми пішли від хати його старшого брата – о. Юрія Устимчука, благочинного Української Православної Церкви Київського патріярхату в районі Бучина.

Дорога пролягла через ліси, болота, багна – не мощена, з великими ямами, заповненими водою. На вулицях Бучина старі будівлі дивилися на нас вибитими дверима і вікнами. Шукаючи храм св. Миколая, потрапили до будинку одиноких та інвалідів, своєрідний сиротинець. Мешканці показали шлях до церкви.

Греблею вирушили до Острівка, в центрі якого – церква св. Миколая, дерев'яна, з двоярусною дзвіницею над бабинцем.

За вівтарем – могила колишнього її настоятеля о. Іларіона Цирилькевича, похованого 1863 року.



Чудотворний образ Пресвятої Богородиці в Бучині.

Від місцевих парафіян ми почули про історію церкви, села, місцевості, ще й про те, що довголітнім настоятелем храму був відомий священик о. Сергій Кульчинський.

Довго сиділи з Федором на лавочці біля храму, перебирали думками почуте й побачене. Потім знову вирушили пішки до Любашова дорогою, якою впродовж віків ходили до чудотворного образу Богородиці прочани.



Вісті Фундації імені Івана Багряного

Серпень 2010 року, ч. 120

Павло Чубинський – автор українського гимну



Павло Чубинський. Малюнок Василя Кричевського

Автором українського гимну є Павло Чубинський, який народився 27 січня 1839 року на хуторі біля Борисполя, на колишній Полтавщині (тепер Київщина). Середню освіту здобув в гімназії в Києві, а юридичний факультет закінчив в Петербурзькому університеті.

Уряд Російської імперії, частиною якої була Україна, заявив, що ніякої української мови ніколи не було, немає і не буде. Тому було заборонено видавати будь-що українською мовою. У відповідь на цей указ П. Чубинський написав 1862 року вірш „Ще не вмерла Україна". Цей вірш він написав під впливом гимнів двох інших держав – Польщі й Сербії. Є перекази, що в нього на помешканні було зібрання друзів-українців, на якому були також студенти з Сербії, які заспівали свій гимн-пісню, яка його дуже схвилювала. Він залишив своїх гостей в кімнаті, а сам пішов в іншу кімнату й написав вірш „Ще не вмерла Україна", який, повернувшись до гостей, прочитав їм.

Цей вірш появився друком 1863 року за межами Російської імперії. Припускають, що власне за цей вірш П. Чубинський був арештований і висланий російським урядом в Архангельську губернію під нагляд поліції. Сім років провів український поет, фольклорист і етнограф на засланні.

Після повернення з заслання йому дозволили жити в Петербурзі, а звідти послали в Україну, щоб він очолював експедицію у південно-західній реґіон для етнографічних та статистичних досліджень. Зібрані ним матеріяли були видані у семи томах.

В 1872 році він заснував Південно-західний відділ Російського географічного товариства. Згодом був удостоєний золотої медалі цього товариства. В 1875 році він отримав ще одну медалю – від Міжнародного географічного конґресу в Парижі.

Навесні 1879 року в Петербурзі П. Чубинський тяжко захворів і отримав дозвіл на повернення в Україну, до рідного Борисполя. Там його паралізувало, і він чотири роки лежав прикутий до ліжка. Помер 26 січня 1884 року.

Недалеко від дороги Київ-Бориспіль була садиба поета. На початку 1930-их років комуністична влада наказала розібрати його будинок. З дощок і колод побудували в сусідньому селі зерносховище, яке існує й досі. Місце, де колись стояв дім П. Чубинського, заросло бур'яном. Свого часу там плянувалось побудувати готель для туристів. У незалежній Україні був проєкт відбудови оселі П. Чубинського, у якій мали відкрити музей поета, етнографа і українського патріота. Чи щось зроблено в цьому напрямі, невідомо.

Музику до слів П. Чубинського складали різні композитори. Між ними були Михайло Вербицький, Кирило Стеценко та кілька інших. Пісню „Ще не вмерла Україна" в Галичині найчастіше співали на мелодію о. М. Вербицького, який вчився музики в Перемишлі і Львові, жив в селі Млини біля Явора на Посянні. Він є автором численних композицій для чоловічого та мішаних хорів та музики до різних драматичних творів, які за його життя виставлялися в театрах Галичини. Вірш П. Чубинського йому дали 1863 року, щоб він написав для нього музику. Цей вірш М. Вербицькому дуже сподобався, він написав музику, і твір цей вперше виконав хор 1864 року в Львові. Пізніше ця пісня набула великої популярности в Галичині, нею зацікавилися на Наддніпрянщині.

Вірш-пісню П. Чубинського „Ще не вмерла Україна" затвердила як український гимн Українська Центральна Рада 1917 року в Києві, а пізніше – уряд Західньої України.

В серпні 1991 року Верховна Рада України постановила, що українським гимном буде „Ще не вмерла Україна", а 16 січня 1992 року затвердила Гимн України з заміною слів „Ще не вмерла Україна, і слава, і воля" на „Ще не вмерла України і слава, і воля".

Олексій Коновал

Щиро дякуємо за підтримку

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі особи: 1,000 дол. – **Володимир Могучий** для бюлетеня „Наша Церква – Київський патріярхат"; 500 дол. – **Леонід Мостович** для журналу „Березіль" в Харкові; 100 дол. – **Любомира Мичковська;** по 50 дол. – **Петро Матула** для „Бористену" та для сиріт; **Іван Деркач** та **Степан Городецький;** 25 дол. – **Юрко Мичковський** для сиріт; 20 дол. – **Федора Єфименко.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям за пожертву й прохає й далі підтримувати Фундацію пожертвами, щоб вона могла допомагати пресовим органам України, сиротам, висилати книжки до бібліотек України та видавати вартісні книжки на теми, що були заборонені за комуністичної влади, невідомі молодому поколінню України.

Цього року припадає 35-та річниця праці Фундації ім. Івана Багряного. З цієї нагоди в Чикаґо відбудеться зустріч членів управи Фундації, членів, жертводавців та прихильників Фундації 29 серпня, о 5-ій год. вечора, в Українському національному музеї при 2249 West Superior St.

„Дзвін свободи" – символ незалежности США

Напевно, кожний мешканець США щось знає чи чув про американський „Дзвін свободи", який роками стояв в Залі незалежности США у Філядельфії, де 10 травня 1775 року делеґати від 13 колоній Англії провели свій конґрес, щоб вирішити дальшу долю колоній, які були незадоволені Англією.

На цьому конґресі делеґат з Вірджінії Річард Лі запропонував оголосити, що об'єднані колонії повинні бути вільними незалежними штатами.

Через 11 років після проголошення незалежности у США з'їхалися знову делеґати до Філядельфії, щоб виробити одну, для всіх зобов'язуючу конституцію, якою були б закріплені всі здобуті права й, водночас, щоб вона була підставою для держави, в якій федеральний уряд мав би право видавати закони, творити армію, друкувати гроші та ін. Головою того конґресу був генерал Джордж Вашінґтон, який пізніше, у 1789-1797 роках, став першим Президентом США.

Історія „Дзвону свободи" така: коли Пенсильванія була ще колонією Англії, було замовлено в Лондоні, Англія, 2,000-фунтовий дзвін з написаними навколо верхньої частини дзвону словами з Старого Заповіту: „Проголошуй свободу цій землі, як також і її мешканцям".

Дзвін привезено до Філядельфії в 1752 році. Після підняття його на дзвіницю, під час випробовування, він тріснув.

Місцева фірма взялася його переробити. Перша копія дзвону не дала бажаного звуку, і щойно друге відлиття дзвону було задовільне, і новий дзвін почав скликати делеґатів до залі засідань та на засідання суду.

Коли в 1777 році військо Англії підійшло до передмістя Філядельфії, мешканці, щоб не потрапив історичний дзвін до рук англійців, які переплавили б його на гармату, дзвін зняли з дзвіниці й разом з іншими 10 дзвонами міста вивезли до міста Алентавну в штаті Пенсильванія. „Дзвін свободи" перенесли до підземелля церкви „Сіон" в Алентавні, де його рік переховували, після чого повернули до Філядельфії, де він висів 50 років. Тоді знову його зняли і примістили нижче, бо дерев'яна дзвіниця могла не витримати його ваги. Коли помер суддя Найвищого суду США Джон Маршал, дзвін сумно проводжав його на вічний спокій, і тоді тріснув.

В 1846 році у дзвоні зробили отвір в тому місці, де закінчувалася тріщина, щоб вона не йшла далі. Востаннє дзвін послужив при святкуванні дня народження Дж. Вашінґтона, й тоді тріщина продовжилась.

Від того часу дзвін зняли й забули за нього як про стару непотрібну річ. Але минули роки, люди схаменулися, розшукали історичний дзвін і повернули до Будинку незалежности – як свідка колишніх тяжких і радісних років, як символ голосу свободи. Церква, в якій його переховували в Алентавні, була розібрана, на її місці побудовано нову. Але в 1948 році в новій церкві зробили з тих самих каменів, що були в підземеллі, де переховувався „Дзвін свободи", подібну кімнату й там поставили копію „Дзвона свободи".

Тепер „Дзвін свободи" розміщений в окремій будівлі в Павільйоні „Дзвону свободи" поблизу від Дому незалежности. Мільйони людей щороку відвідують його у Філядельфії.

Разом протидіймо українoжерам

Як не гірко, але в Україну знову прийшли часи випробувань. Зграя українoжерів Віктора Януковича цинічно гребує всім національним та святим для кожного з нас. Найбільше у цій діяльності відзначається Дмитро Табачник, котрий нині є міністром освіти і науки України.

Протидіяти такій владі повинен кожен у свій можливий спосіб. Редакція щомісячника „Бористен" та його релігійного додатку „Наша Церква – Київський патріярхат" переконані, що для нас нині найважливіше утримати видання на сході України.

На нас чекають непрості випробування. Вже, покищо у нев'язливій формі, у високих кабінетах зазначали, що журнал „Бористен" занадто „український". Втримати наші видання допоможуть лише друзі й симпатики.

Допоможіть нам, передплатіть журнал для себе чи для рідних в Україну, подаруйте його школі чи патріотичній громадській організації в Україні.

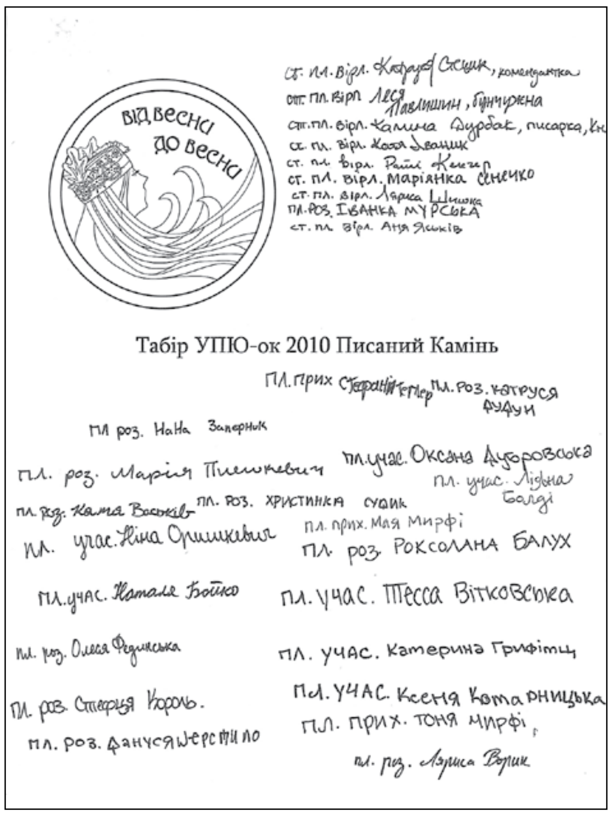
Нагадуємо, що наші фінансові інтереси на Заході представляє Фундація ім. Івана Багряного. Прохання на чекові неодмінно вказувати, на яку ціль призначено платіж.

Вартість річної передплати на журнал „Бористен" (разом з релігійним додатком „Наша Церква – Київський патріярхат") становить 50 дол. В Україні – 20 дол. Передплату шліть на адресу Фундації.

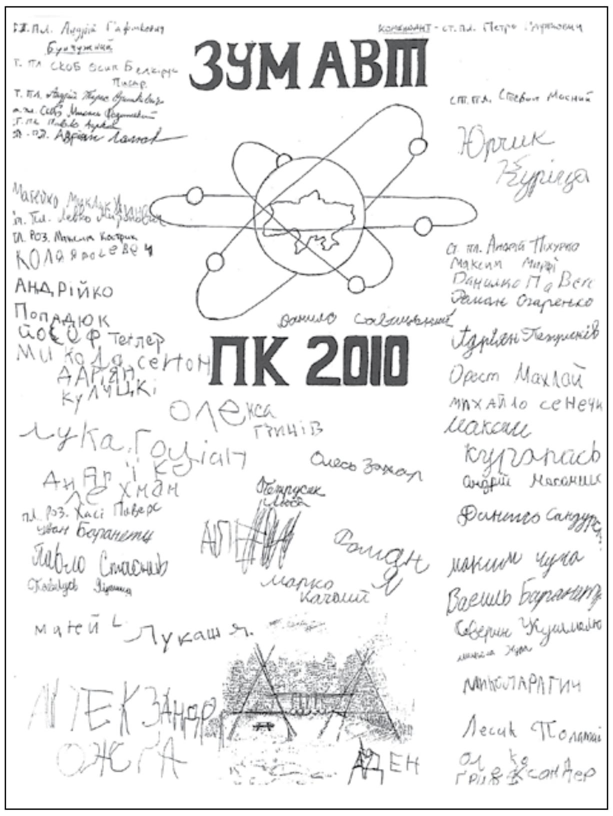
Редакція журналу „Бористен"

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

Привіти з літніх пластових таборів



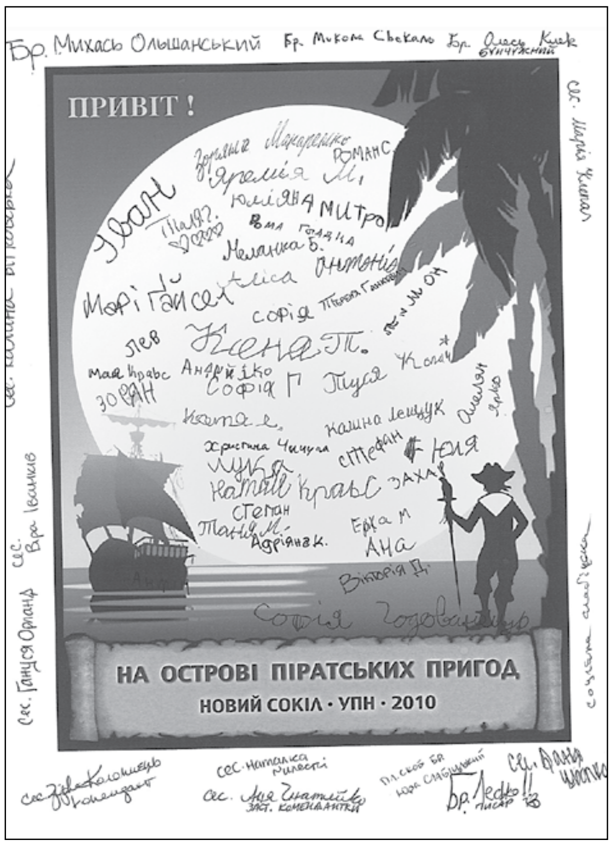
Табір Уладу пластових юначок „Від весни до весни“ на оселі „Писаний камінь“, Мідлфілд, Огайо.



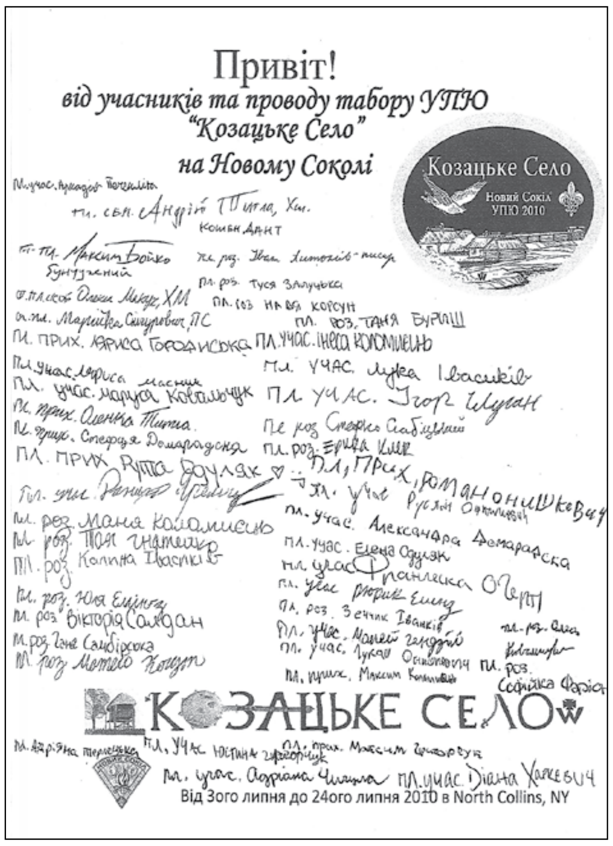
Табір „ЗУМ АВТ“ на оселі „Писаний камінь“, Огайо.



Табір Уладу пластових новачок „Колись було, завтра буде“ на оселі „Писаний камінь“, Мідлфілд, Огайо.



Табір Уладу пластових новаків „На острові піратських пригод“ на оселі „Новий Сокіл“, Норт-Колинс, Ню-Йорк.



Табір Уладу пластових юнаків „Козацьке село“ на оселі „Новий Сокіл“, Норт-Колинс, Ню-Йорк.

У вересні відбудеться XXII з’їзд колишніх учнів Зальцбурзької гімназії

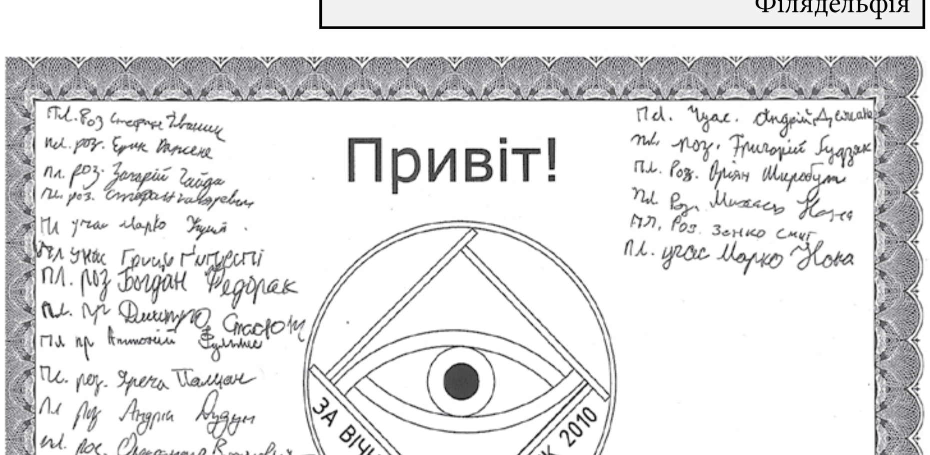
На Союзівці 10-12 вересня відбудеться XXII з’їзд колишніх учнів і 65-ті „уродини“ Зальцбурзької гімназії. Реєстрація почнеться в п’ятницю від 11-ої год. ранку. Після вечері відбудеться традиційна ватра.

В суботу – сходини, спільне фотографування, бенкет з розваговою програмою і несподіванки. Співголови комітету, Ева і Сергій Сахаруки, запевняють колишнім гімназистам доволі часу для спілкування. Для розваги і танців гратимуть Оля і Славко Косови. В неділю – Служби Божі в католицькій і православій церквах і спільна Панахида.

Щиро запрошуємо колишніх учнів, ми гостям раді. Гідно вшануймо знаменну річницю. Згадаймо друзів у соняшних засвітах. Складім безмежну вдячність нашим професорам за їхню дбайливість і посвяту. Нехай понад верхів’я гір у безконечний простір злине наше глибоке „Дякуємо“.

Загортаймо в жмені прийдешні дні і радіймо, що нам дано зустрінутися і побути разом.

Анна Максимович,
Філядельфія



Табір Уладу пластових юнаків „За вічну волю!“ на оселі „Писаний камінь“, Мідлфілд, Огайо.

Пам’яті Василя Матлаґи

8 липня відійшов на вічний спочинок член української громади міста Картерету, Ню-Джерзі, Василь Матлаґа. Похований в Гілсайді, Ню-Джерзі, на цвинтарі „Еверґрін“.

В. Матлаґа народився 1922 року в селі Дальова на Лемківщині. Його батьки, Іван і Марія, виховали сімох синів і одну доньку. Всім дітям дали належну освіту, а найголовніше – вщепили їм любов до свого українського народу.

Будучи юнаком, В. Матлаґа був змушений покинути рідну Лемківщину і шукати кращої долі на Заході. Кінець Другої світової війни застав його в Австрії.

По довгих стараннях переїхав до Америки і оселився в Картереті, де одружився з Софією Лазар, з котрою виховав в патріотичному дусі трьох дітей – Марію, Івана і Романа. Разом вони прожили 53 роки щасливого подружнього життя. Він 38 років працював електриком, а 1988 року пішов на пенсію.

В. Матлаґа був активним членом громади. З його ініціятиви збудовано Український народний дім в Картереті – один час він був його головою. Він був організатором і головою Батьківського комітету Школи українознавства в Картереті. Школа діяла понад 30 років. Був парафіянином Української католицької церкви св. Марії в Картереті.

В. Матлаґа знаходив час, щоб бути активним в Українському Конґресовому Комітеті Америки, Організації оборони чотирьох свобід України, на оселі Спілки Української Молоді Америки в Еленвілі, Ню-Йорк, де він часто працював без матеріяльної винагороди. Також був довголітнім членом і головою Організації Оборони Лемківщини.

В. Матлаґа був людиною щирою, любив свій народ і Україну. Громада Картерету буде відчувати його брак, але ніколи не забуде того, що він зробив за своє життя.

В. Матлаґа залишив у смутку дружину Софію, доньку Марію Говард з донькою Клої, синів Івана з дружиною Анною і донькою Джіліян, д-ра Романа з дружиною Діяною та дітьми Стефанією, Кеті і Емою.

Вічна Йому пам’ять!

Іван Кушнір,
Картерет, Ню-Джерзі

ПОЖЕРТВИ В ПАМ'ЯТЬ ВАСИЛЯ МАТЛАҐИ

Т. Матлаґа	200.00	М. Науменко	25.00
С. Матлаґа	100.00	Р. Лазор	25.00
Й. Манус	100.00	С. Янів	25.00
В. А. Зварич	100.00	І. М. Васічко	25.00
К. Ш. Бартер	100.00	О. і Б. Кузишин	25.00
М. Моряк	50.00	М. С. Кудрач	20.00
Д. Й. Вільоґі	50.00	І. І. Козак	20.00
І. Сенюк	50.00	М. Грицишин	20.00
В. Гедеш	50.00	Р. К. Абрамович	20.00
Д. М. Улашків	50.00	К. Казьо	20.00
Н. Ґайдійозо	50.00	М. Калічинський	20.00
В. Клякович	50.00	М. Кушнір	20.00
І. Кушнір	50.00	І. Рачинська	10.00
О. Кузишин	25.00		1,300.00

Чеки виставлені на Фонд Дітей Чорнобиля на суму 575.00 дол. вислано до Children of Chornobyl Relief Fund. Решта пожертв на суму 725.00 дол. рівномірно розділено на пресові фонди „Свободи“, „ Національної Трибуни“ і Організацію Оборони Лемківщини.

УКРАЇНСЬКА СПОРТОВА ЦЕНТРАЛЯ АМЕРИКИ і КАНАДИ

влаштовує

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ на СОЮЗІВЦІ

(LABOR DAY WEEKEND)

Субота, 5 вересня 2009 р. о год. 10:00 ранку

Вправи – год. 9-та ранку

за ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК

та ТРОФЕЇ і НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

у слідуючих конкуренціях для дівчат і хлопців:

Число конкур.	Вік – хлопці			Вік – дівчата	Число конкур.
1	13/14	100 м.	змінний	13/14	2
3	15 і вище	100 м.	змінний	15 і вище	4
5	10 і нижче	25 м.	довільний	10 і нижче	6
7	11/12	25 м.	довільний	11/12	8
9	13/14	50 м.	довільний	13/14	10
11	15 і вище	50 м.	довільний	15 і вище	12
13	10 і нижче	50 м.	довільний	10 і нижче	14
15	11/12	50 м.	довільний	11/12	16
17	13/14	50 м.	горілиць	13/14	18
19	15 і вище	50 м.	горілиць	15 і вище	20
21	10 і нижче	25 м.	горілиць	10 і нижче	22
23	11/12	25 м.	горілиць	11/12	24
25	13/14	50 м.	грудний	13/14	26
27	15 і вище	50 м.	грудний	15 і вище	28
29	10 і нижче	25 м.	грудний	10 і нижче	30
31	11/12	25 м.	грудний	11/12	32
33	13/14	100 м.	довільний	13/14	34
35	15 і вище	100 м.	довільний	15 і вище	36
37	10 і нижче	25 м.	метелик	10 і нижче	38
39	11/12	25 м.	метелик	11/12	40
41	13/14	50 м.	метелик	13/14	42
43	15 і вище	50 м.	метелик	15 і вище	44
			ГІНЦІ		
45	10 і нижче	4x25 м.	довільний	10 і нижче	46
47	11/12	4x25 м.	довільний	11/12	48
49	13/14	4x50 м.	довільний	13/14	50
51	15 і вище	4x50 м.	змінний	15 і вище	52

Змагуни (-ки) можуть брати участь в трьох індивідуальних конкуренціях і один раз у гінцях. Гінці будуть устійнені клюбовими тренерами або представниками.

РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕННЯ **до 29-го серпня 2009 року** на руки Марійки Бокало, провідника змагань. Реєстрації над басейном НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ. Вписове – 15 дол. від змагуна (-ки); 5 дол. призначено на фонд ремонту басейну.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ

....
Ім'я, прізвище: (по-англійськи)

....
(по-українськи)

....
Адреса

.... Поштовий Код ....

Телефон: (....................) .... Вік ....

Хлопець .... Дівчина ....

....
Клюб/Молодеча організація

Конкуренція .... Час ....

Конкуренція .... Час ....

Конкуренція .... Час ....

Просимо вислати карту зголошення разом з вписовим 15 дол. (чек виписаний на „Ukrainian Sports Federation“) на адресу:

Marika Bokalo, 641 Evergreen Pkwy, Union, NJ 07083

Tel.: (908) 851-0617

П О Д Я К А

З волі Всевишнього, 4 жовтня 2009 р., відійшла у вічність на 89-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і СЕСТРА

СВ. П.

ЛЮСЯ ЗЕНЕВИЧ ГАРАСИМІВ

з дому НОВАКІВСЬКА

З глибини серця ми вдячні всім приятелям і знайомим, які прибули на похоронні відправи, щоб віддати останню пошану Покійній та за особисті, телефонічні і писемні вислови співчуття.

Найперше щиро дякуємо о. д-рові Северину Ковалишену, який не пожалів часу ні труду і, незважаючи на віддаль, приїхав з Норт Порт до Ст. Петерсбурґу, щоб уділити Покійній Святих Тайн і Тайн Єлиопомазання.

Дякуємо о. д-рові Северину Ковалишену, парохові Української католицької церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці і о. протопресвітеру Іванові Фатенку, парохові православної церкви св. Андрія в Норт Порті за відправу Парастасу та похоронних відправ в церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці і на цвинтарі Venice Memorial Gardens у Венис, Фльорида.

Також дякуємо отцям, які разом відправили Св. Літургію і Панахиду сорок днів по смерті Покійної.

Наша сердечна подяка хорові церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці та дириґентові п. Любі Інґрам за чудовий спів під час Парастасу, похоронних відправ та на Св. Літургії 40 днів по смерті дорогої Матері, Бабці і Прабабці.

Щиро дякуємо за прощальні слова після Парастасу п. Орестові Лазару – від церковного хору церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці, п. Атанасові Кобрину – від Українського Американського Товариства в Норт Порт, д-рові Володимиру Королю – від Українського Релігійного і Культурного Осередку св. Андрія в Норт Порт, п. Орисі Свистун за не тільки прощальні слова від 56 Відділу СУА, але і за опис життя Покійної та грудку землі з могили маленького синочка Покійної, що п. Орися привезла з України і вложила в домовину.

Щиро дякуємо д-рові Володимиру Королю за велику поміч в тих тяжких для нас днях, за зорганізування збірки в пам'ять Покійної і тризни по похоронних відправах, як і по Св. Літургії в сороковий день смерті в ресторані F.T.R. в Норт Порт, та за теплі слова про нашу Маму, Бабцю, Прабабцю і Сестру на обох тризнах.

Щиро дякуємо 56 Відділу СУА в Норт Порті за численну участь в похоронних відправах, в Св. Літургії в сороковий день смерти та за жалібне прощання довголітньої членки під час Парастасу.

В тих важких днях нашого родинного горя зазнали ми сердечної помочі, розради і великої моральної підтримки від нам дорогих: Михайла і Лідії Белендюк, д-р Марії Дицьо і Богдана Висоцького, д-ра Джана і Люби Інґрам, д-ра Володимира і Галини Король, Володимира і Ляриси Кушнір, Анастасії, Ірці і Юрія Радзібаба, Романа і Орисі Свистун, Богдана і Христі Сеник, Петра і Марти Штомпель.

Дякуємо похоронному заведенню Farley Funeral Home за дбайливе переведення похорону.

Сердечно дякуємо за пожертви на Св. Літургії, квіти та за щедрі датки на добродійні цілі в пам'ять нашої дорогої Мами, Бабці, Прабабці і Сестри.

<u>НА НОВЕННИ СВ. ЛІТУРГІЙ ТА РІЧНІ ВІДПРАВИ СВ. ЛІТУРГІЙ зложили:</u>
Сузан Нілсен і Джейн Дезмонд, Василь і Марійка Панчак, Рома Тимчишин з родиною.

<u>НА СВ. ЛІТУРГІЇ зложили:</u>
Юрій і Ліда Дихдала, Андрій і Валя Кульба, Володимир і Патриція Кульба, Християн і Тамара Кульба, Володимир і Ляриса Кушнір, Богдан і Неля Лехман, Винцент і Мія Сеник МекКернан (2), Богдан і Христя Сеник, Доріян і Наталя Сеник (2), Маркіян Сеник (2), Християн і Сузана Сеник, Петро і Марта Штомпіль, Стефанія Штомпіль.

<u>КВІТИ ПРИСЛАЛИ:</u>
Ірена Радзібаба Бушей з родиною, Джойс Елис, Андрій і Валя Кульба, Християн і Тамара Кульба, Браєн і Таня Радзібаба Лакас, Богдан і Ляриса Зеневич, Ліда Зеневич, Евгенія Пастернак, Стефан і Марія Пилипович, Анастазія Радзібаба, Юрій і Мишел Радзібаба – Maryland, Юрій Радзібаба – Форт Ладердейл, Український Релігійний і Культурний Осередок ім. св. Андрія, Петро і Марта Штомпіль, родина Юзик – Вікторія Карп'як, Евгенія Джуравець, Теодор Юзик, Віра Юзик.

<u>ДАТКИ НА УКРАЇНСЬКУ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ ВХОДУ В ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ:</u>

	500 дол.	Богданна Зеневич Кульба і Віктор Радзібаба;
	250	Богдан і Христя Сеник;
по	150 дол.	д-р Марія Дицьо і Богдан Висоцький, Андрій і Валя Кульба, Християн і Тамара Кульба;
	125	Петро і Марта Штомпіль;
по	100	Роман і Віра Андрейчик, Михайло і Ліда Белендюк, Джан і Мирося Гил, Мірек і Христина Доляк, д-р Джан і Люба Інґрам, Татіяна Павлічка, д-р Юрій і Христина Перфецькі, Борис і Марійка Татунчак;
	50	Ольга Пастернак;
	25	Роман і Марійка Циган;
по	20	Софія Барусевич, Богданна Білощук, Лідія Марусин, Стефанія Шандра.

Разом: 2,280.00 дол.

<u>ДАТКИ НА ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ– СИРОТИ:</u>

	500 дол.	Богданна Зеневич Кульба і Віктор Радзібаба;
по	150	Андрій і Валя Кульба, Християн і Тамара Кульба;
по	50	д-р Володимир і Галина Король, Стефанія Шандра;
по	25	Юліян і Яра Вон Гельбіґ, д-р Джан і Люба Інґрам, Атанас і Катруся Кобрин, Лідія Козак, Ганна Черінь Панків й Інна Момотюк, Оксана Мелничин, Богдан і Александра Яськів.
по	20	Богданна Білощук, Іванна Головата, Ярослав і Одарка Горбачевські, Валентин і Раїса Кохно, Віктор і Галина Лісничі, Евген і Дарія Томашовські.
по	10	Марія Дорожинська, Надія Іванчук, Соня Кучкуда, Іванна Мартинець, Володимир Стрижаковський, о. протопресвітер Іван Фатенко.
	5	Ніна Панчак.

Разом: 1,260.00 дол.

<u>ДАТКИ НА СТАРОСАМБІРСЬКИЙ СОЮЗ УКРАЇНОК – ДІТЯМ-СИРОТАМ РАЙОНУ, ЗБІРКА - п. ОРИСЯ СВИСТУН:</u>

	250 дол.	д-р Марія Дицьо;
	150	Богданна Зеневич Кульба;
по	50	Іванна Мельник Гаврилюк, Ліда Марусин, Розалія Настюк, Роман і Орися Свистун;
	25	Ірена Кузик, Тетяна Сілецька;
	20	Вячеслав Цетенко;
по	10	Богданна Фрідер, Іванна Яремко, Соня Кучкуда;
по	5	Тамара Голембин, Александер Наливайко.

Разом: 710.00 дол.

<u>ДАТОК НА AMERICAN CANCER SOCIETY:</u>
100 дол. Хайдо і Зоїанна Тривелис.

<u>ДАТОК НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ":</u>
25 дол. д-р Богдан і Ореста Ткачук.

<u>ДАТОК НА „ДІТИ В УКРАЇНІ" ЦЕРКВА ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В ЧИКАҐО:</u>
25 дол. Петро і Марта Штомпіль.

<u>ДАТОК НА СУА 56 ВІДДІЛ В НОРТ ПОРТ, ФЛЬОРИДА:</u>
150 дол. Богданна Зеневич Кульба.

<u>ДАТОК НА УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ І КУЛЬТУРНИЙ ОСЕРЕДОК ІМ. СВ. АНДРІЯ В НОРТ ПОРТ:</u>
150 дол. Богданна Зеневич Кульба.

<u>ДАТОК НА ХОР ЦЕРКВИ ВХОДУ В ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ:</u>
150 дол. Богданна Зеневич Кульба.

<u>ДАТОК НА УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ КЛЮБ – СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД:</u>
150 дол. Богданна Зеневич Кульба.

Всім Вельмишановним жертводавцям хай Божествений Спаситель і Його Мати винагородять Вас усіх своїми щедрими ласками.

Донька – Богданна Зеневич Кульба з нареченим Віктором Радзібабою
Внуки – Християн Кульба з дружиною Тамарою
– Андрій Кульба з дружиною Валею і сином Александром
Сестра – Евгенія Пастернак.

У глибокому смутку повідомляємо родину і знайомих,
що в понеділок, 12 липня 2010 р., в Норт Порті, Фльоріда,
після короткої, але важкої недуги,
відійшла у вічністъ наша найдорожча
Мама, Сестра і Тітка

СВ. П.

НІНА ПАНЧАК

Похоронні відправи відбулися в понеділок, 19 липня 2010 р., в Українській католицькій катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо.

40-денні поминки відбудуться
в суботу, 21-го серпня 2010 р.

о год. 8 ранку в Українській католицькій катедрі
св. Йосафата в Пармі, Огайо;
о год. 10 ранку в осередку св. Андрія, в Норт Порті, Фла.

Прибиті важким горем:
дочка Віра Панчак
сестра Валентина Василик
шваґерка Ліда Шкурко
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Її пам'ять!

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ УПС
„Ті, що греблі рвуть"

ділиться сумною вісткою, що з волі Всевишнього
відійшла на Вічну Ватру в середу, 16 червня 2010 р.

СВ. П.

пл. сен.
МАРТА КАЧМАРСЬКА

довголітня членка куреня та членка Станиці у Вашинґтоні.

Цією дорогою висловлюємо глибоке співчуття Родині.

Провід куреня
„Ті, що греблі рвуть".

Дня 3-го серпня 2010-го року
відійшла у Божу вічність наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

СВ. П.

ЕМІЛІЯ ВОЛЯНИК
(з дому Бацик)

нар. в Самборі, Україна, 20-го вересня 1907 р.

довголітня учителька в Україні, а опісля в Рідній Школі в Америці, членка Союзу Українок Америки впродовж 60 років.

Залишилися засмучені:

муж	– Степан
доні	– Надія Дейчаківська
	– Марта Віганд
внуки	– Орест Дейчаківський з Орисею
	– Юрій Дейчаківський з Інною
	– Микола Дейчаківський з Оксаною
правнуки	– Наталка, Данилко, Денис, Дмитро, Адріян, Христинка, Нікoлька Дейчаківські

та ближча і дальша рідня

Вічна Їй Память!

Із жалем ділимося, що 3 серпня 2009 р.
припадає друга річниця відходу у вічність
нашої дорогої



СВ. П.

ОСИПИ
(КРІЛЬ) ДУДИНСЬКОЇ

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені в церквах:

- Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н. Й. – 3 серпня о год. 8-ій ранку;
- св. Юрія у Львові;
- св. Андрія у Львові;
- в Монастирі у селі Гніздичів, Львівська обл., Україна.

Осипа народилася 4 січня 1925 р. в селі Лежаків. В юності належала до молодіжних організацій. У 1943 р. покинула рідну землю і виїхала до Німеччини. Проживала у таборі для переселених осіб у Міттенвальді. Тут познайомилася з Василем Дудинським і одружилася, народилася дочка Леся. В 1949 р. родина приїхала до Америки, замешкала у Ню-Йорку, згодом народився син Орест.

Осипа була завжди спокійна, доброзичлива та працювала пильно і віддано в громадських організаціях, спеціяльно в СУА.

У глибокому смутку залишилися:

муж	– ВАСИЛЬ
доня	– АЛЕКСАНДРА ГАНДЗІЙ
син	– ОРЕСТ з дружиною БАРБАРОЮ
внуки	– ДАМЯН ГАНДЗІЙ з дружиною РЕНАТОЮ
	– НЕСТОР ГАНДЗІЙ
	– АНДРІЙ ДУДИНСЬКИЙ
правнуки	– МАТЕЙ, СТЕФАН і СОФІЯ ГАНДЗІЇ
сестра	– АННА ВАШЕДЗКО

та ближча і дальша родина в США, Україні і Польщі.

Вічна Її Пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями,
знайомими та краянами Підгаєчанами, що 21 липня 2010 р.
відійшов у вічність в Міннеаполісі, Міннесота наш дорогий
МУЖ, ТАТО, ДІДО, ВУЙКО та КУЗИН

СВ. П.

ДМИТРО МАНДИБУР

нар. 25 листопада 1924 р. в Підгайцях, Україна.

ПАНАХИДА була відправлена в похоронному заведенні Kapala-Glodek Funeral Home, Mineapolis, Minnesota.

Залишив у смутку:

дружину	– МАРІЮ (з дому Цегельницька)
сина	– БОГДАНА
дочку	– ВІРУ з мужем МИХАЙЛОМ
внуків	– КАТРУСЮ й АНДРІЯ

ближчу і дальшу родину в Америці, Канаді й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає